

UNIVERZITA PALECKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra společenských věd

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Eva Dostálová

**HISTORIE ČESKÉHO STŘEDNÍHO ŠKOLSTVÍ V OLOMOUCI
SE ZAMĚŘENÍM NA OBCHODNÍ AKADEMII V OLOMOUCI**

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma Historie českého středního školství v Olomouci se zaměřením na Obchodní akademii v Olomouci jsem zpracovala samostatně. Veškerou použitou literaturu a zdroje, z kterých jsem pro vypracování práce čerpala, řádně uvádím a cituji v kapitole Seznam použitých zdrojů. Zároveň prohlašuji, že odevzdaná bakalářská práce je totožná s bakalářskou prací nahranou do systému IS/STAG.

V Olomouci dne .....

.....

Eva Dostálová

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji PhDr. Pavlu Kopečkovi, Ph.D. za jeho odborné vedení mé bakalářské práce, za cenné rady a doporučení odborné literatury. Dále děkuji zaměstnancům Státního okresního archivu v Olomouci, Vědecké knihovny města Olomouc a Knihovny Univerzity Palackého Zbrojnice, kteří mi byli nápomocni při studiu konkrétních zdrojů a literatury.

OBSAH

ÚVOD	5
1. HISTORIE ČESKÉHO STŘEDNÍHO ŠKOLSTVÍ.....	7
1.1. VZNIK A VÝVOJ ČESKÉHO STŘEDNÍHO ŠKOLSTVÍ NA MORAVĚ V OBDOBÍ 19. STOLETÍ.....	7
1.2. VZNIK A VÝVOJ ČESKÝCH STŘEDNÍCH ŠKOL V OLOMOUCI V OBDOBÍ 19. STOLETÍ.....	8
1.3. VÝVOJ ČESKÉHO STŘEDNÍHO ŠKOLSTVÍ V OLOMOUCI V OBDOBÍ 20. STOLETÍ.....	11
2. HISTORIE OBCHODNÍHO STŘEDNÍHO ŠKOLSTVÍ.....	16
2.1. VZNIK A VÝVOJ OBCHODNÍHO STŘEDNÍHO ŠKOLSTVÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH V 19. A 20. STOLETÍ.....	16
2.2. VZNIK A VÝVOJ STŘEDNÍHO OBCHODNÍHO ŠKOLSTVÍ V OLOMOUCI V 19. A 20. STOLETÍ.....	18
3. DĚJINY ČESKÉ OBCHODNÍ AKADEMIE V OLOMOUCI.....	23
3.1. VZNIK A VÝVOJ ČESKÉ OBCHODNÍ AKADEMIE V OLOMOUCI V OBDOBÍ LET 1919 – 1939.....	23
3.2. ČESKÁ OBCHODNÍ AKADEMIE V OLOMOUCI ZA PROTEKTORÁTU ČECHY A MORAVA (1939 – 1945).....	26
3.3. ČESKÁ OBCHODNÍ AKADEMIE PO DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLCE (1945 – 1948)	28
3.4. ČESKÁ OBCHODNÍ AKADEMIE V OLOMOUCI ZA TOTALITNÍ KOMUNISTICKÉ VLÁDY (1948 – 1989).....	29
3.5. ČESKÁ OBCHODNÍ AKADEMIE V OLOMOUCI PO SAMETOVÉ REVOLUCI (1989 – 2000)	31
3.6. ČESKÁ OBCHODNÍ AKADEMIE V 21. STOLETÍ.....	33
ZÁVĚR.....	35
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	37
PŘÍLOHY.....	41

ÚVOD

Jako téma své bakalářské práce jsem si zvolila *Historii českého středního školství v Olomouci, se zaměřením na Obchodní akademii v Olomouci*, čímž bych chtěla podat ucelenější přehled o českém středním vzdělávání v Olomouci. To vznikalo až v 19. století, v návaznosti na národní obrození a růst české národní hrdosti, která však v tehdejší Olomouci narážela na odpor německého obyvatelstva. Většina olomouckých středních škol byla německých a prosadit české školy trvalo bohužel mnohdy i desítky let. Habsburské monarchii, jejíž jsme byli součástí, se snahy Čechů o vznik nových českých škol nelíbily, a tak byly sabotovány. Úsilí, které Češi v této době vynaložili, je obdivuhodné, zvláště pro odhodlanost a vytrvalost českých patriotů. Na jejich snahu by nemělo být zapomenuto, a proto si i touto prací dávám za cíl, že dané události opět připomenu. České střední školství se olomouckých občanů dotýká i dnes, kdy většina z nich střední školu absolvovala, bude absolvovat, případně ji absolvoval někdo z jejich blízkých a známých. Představím tak české střední školství v Olomouci zase v poněkud jiné podobě.

V této práci se zaměřím i na české střední obchodní školství v Olomouci, které se rozvíjelo v důsledku průmyslové revoluce, kdy na našem území dochází k prudkému hospodářskému rozmachu. Ten logicky zvyšoval poptávku po odborně vzdělané pracovní síle a stejně tak poptávku po ekonomickém vzdělání. Tak vznikaly první obchodní školy, jejichž podoba se v průběhu let měnila. Touto částí práce bych chtěla obohatit zpracování dějin obchodního středního školství obecně, jelikož jde o téma dosud zpracované jen velmi okrajově. Dle mého názoru bude obchodní školství s hospodářským a průmyslovým rozvojem společnosti neustále růst a vyvíjet se. Potřeba dobrých obchodníků a ekonomů tak nikdy zcela nezanikne.

Konkrétně se pak zaměřím na českou *Obchodní akademii v Olomouci*, která v tomto roce 2019 oslaví své sté výročí od založení školy. Na této škole jsem studovala a pojí mne s ní tedy osobní vztah a zkušenost. Myslím si, že jde o prestižní olomouckou školu s bohatou historií, která se obdivuhodně dokázala prosadit i přes dlouhotrvající někdejší odpor rakousko-uherských úřadů. V Olomouci tak vznikla první instituce poskytující české střední obchodní vzdělávání.

Popisuji, jak obchodní akademie překonala i těžké období za Protektorátu Čechy a Morava, kdy se ji Němci snažili zlikvidovat a nahradit německou *Obchodní akademií v Olomouci*. Stejně tak zmiňuji, jak překonala období vlády komunistického totalitního režimu,

který škole diktoval vyučovací osnovy a vynucoval si všestrannou propagaci socialistické ideologie. Předkládám i informace o období po sametové revoluci, kdy se změnily školské zákony, a škola tak získala větší suverenitu a autonomii. Popisuji, jak dokázala česká *Obchodní akademie v Olomouci* na přelomu 20. a 21. století růst a získávat potřebné finanční zdroje pro svoji modernizaci. Konkrétní historický vývoj školy a důležité milníky školy budou v této práci přehledně rozpracovány. Přiloženy budou i vybrané fotografie a obrázky, které přiblíží dobovou atmosféru. Zároveň touto částí práce hodlám podpořit chystaný almanach ke stému výročí založení školy, který bude *Obchodní akademie v Olomouci* vydávat právě v tomto roce 2019.

Svou prací bych chtěla vzpomenout i na úsilí Matice školské, bez které by česká *Obchodní akademie v Olomouci* tak brzy po první světové válce nevznikla. Česká *Obchodní akademie v Olomouci* také díky Matici školské dokázala téměř po sedmi letech od svého vzniku vybudovat honosnou školní budovu s bohatým zdobením a reliéfy, kterou se město Olomouc může chlubit dodnes.

Věřím, že svou prací přispěji k ucelenějšímu pohledu na české střední školství v Olomouci a poskytnu komplexnější pohled na školství obchodní jako takové. Tato práce bude i přínosem pro pedagogy středních škol v Olomouci, kterých se dané téma přímo dotýká. Zároveň chci touto formou podpořit a posílit povědomí o české *Obchodní akademii v Olomouci*, na kterou coby její absolventka v dobrém vzpomínám.

Pro svou bakalářskou práci jsem čerpala ze Státního okresního archivu v Olomouci, kde jsem našla spoustu materiálů a publikací přímo se týkajících české *Obchodní akademie v Olomouci*. K nahlédnutí zde jsou spisy z dob vzniku školy, včetně dokumentace o stavbě školní budovy, stipendiích, úvěrech a nájmech. Stejně tak jsem zde našla výroční zprávy školy spolu se soupisy žáků, kteří na škole studovali. Škola ke svým významným výročím vydává pravidelně almanachy, kde je zpracována její historie, bohužel v novějších almanaších jen velmi stručně. Na webových stránkách školy je historie zpracována také jen velmi okrajově, jsou zde však informace o aktuálním dění ve škole a k nahlédnutí je mimo jiné k dispozici i školní řád. Historické souvislosti a další informace o škole jsem čerpala z literatury pojednávající o dějinách města Olomouce, o vývoji středního školství v Olomouci a o Ústřední matici školské v Olomouci, která se o vznik české *Obchodní akademie v Olomouci* významně zasadila.

1. HISTORIE ČESKÉHO STŘEDNÍHO ŠKOLSTVÍ

1.1. VZNIK A VÝVOJ ČESKÉHO STŘEDNÍHO ŠKOLSTVÍ NA MORAVĚ V OBDOBÍ 19. STOLETÍ

České země byly v 19. století součástí habsburské monarchie, kde se převážně hovořilo německým jazykem. Většina studujících chodila do německých škol, česky se vyučovalo soukromě v bohatých rodinách. Německý jazyk byl stále považován za nutnost pro společenské fungování a obecně společenský růst. Pozice Němců se zdála být stabilní a silná. Národní hrdost Čechů postupně vedla k většímu nepochopení mezi oběma národy společně žijícími na stejném území.¹

Na celé Moravě existovalo devět německých gymnázií. V roce 1861 bylo zjištěno, že na gymnáziích ve Znojmě, Třebové a Mikulově studovala přibližně jedna třetina českých žáků. Na gymnáziích v Brně, Jihlavě a Olomouci studovala více jak polovina českých žáků. A na gymnáziích v Kroměříži, Příboru a Strážnicích dokonce studovalo přes 75 % českých žáků. Zemský moravský sněm a jeho poslanci na tuto skutečnost často poukazovali a požadovali, aby se kvůli velkému zastoupení českých žáků na středních školách učilo na německých školách i česky. Tomu však nebylo vyhověno, ale nátlak obyvatelstva na podporu českého jazyka ve školství stoupal. Rakousko-Uhersko veškeré požadavky na češtinu ve středním školství nadále odmítalo.

Po pruské válce, kdy došlo k uzavření míru mezi Pruskem a habsburskou monarchií, navštívil císař František Josef I. Moravu. Při své návštěvě vlastnoručně podepsal 18. října 1866 v Brně list o zřízení dvou nižších českých gymnázií. Šlo o první české střední školy na Moravě. Jedna z nich měla vzniknout v Brně a druhá v Olomouci, obě ve školním roce 1867/1868 se stejným názvem *Slovanské gymnázium*. Brněnské *Slovanské gymnázium* se stalo vyšším již v roce 1868, olomoucké *Slovanské gymnázium* bylo vyšší o rok později, a to v roce 1869.²

České školství vznikalo dlouho, avšak díky vytrvalosti a odhodlání Čechů a organizací podporujících český národ, se nakonec dokázalo prosadit, a to i navzdory nelibosti tehdejších

---

¹MINAŘÍKOVÁ, H. Přehled vývoje olomouckého nižšího a středního školství od poloviny 19. století do roku 1960: I. část (1850-1918). *Olomoucký archivní sborník 7, 2009*. Olomouc: Zemský archiv v Opavě - Státní okresní archiv Olomouc, 2009, s. 109.

²HANÁKOVÁ, A. Z dějin gymnaziálního školství na Moravě a ve Slezsku: Stoletá česká gymnázia. *Pedagogická orientace 1, 2000*. s. 88-96.

německých politiků působících na našem území. Jeho vývoj byl nelehký a často ho záměrně zpomalovaly rakousko-uherské úřady. Situace se zlepšila až se vznikem samostatné Československé republiky. Během německé okupace se snažili nacisté české školství zlikvidovat a Čechy poněmčít. Po porážce nacistického Německa byly všechny německé školy u nás zrušeny a české školy tak získaly dominantní postavení, které jim zůstalo až doposud.³

1.2. VZNIK A VÝVOJ ČESKÝCH STŘEDNÍCH ŠKOL V OLOMOUCI V OBDOBÍ 19. STOLETÍ

Největší počet českých studentů byl v Olomouci na německém gymnáziu a na německé reálce.⁴ Reálka vznikla v roce 1854 a studium se zde oproti gymnáziím lišilo především v tom, že bylo zaměřené na průmysl a obchod. Zároveň mělo studenty motivovat k navazujícímu vzdělávání se na vysokých školách technického či hospodářského směru. Německá vyšší reálka dlouho fungovala v prostorách hlavní olomoucké školy. Ty však pro vysoký zájem o studium nedostačovaly. Nová reprezentativní budova reálky vznikla až o necelých 20 let později, v roce 1873.

Mezi profesory vyučujícími na německém gymnáziu a německé vyšší reálce se našlo několik osob působících v českém národním hnutí. Šlo například o Františka Vašuru, který byl dokonce i ředitelem německého gymnázia. Dále pak o Františka Vaňka, který působil jako klasický filolog, pedagog českého jazyka, dějepisu a zeměpisu. Zapomenut nesmí být ani Josef Vojtěch Houška, který byl ředitelem německé reálky. A v neposlední řadě poslanec, který se v roce 1876 zasadil o založení rolnické školy pro chlapce v Klášterním Hradisku, pan Josef Demel.⁵

Na počátku 19. století nebyla v Olomouci žádná česká střední škola. Teprve v roce 1867 bylo v Olomouci otevřeno první české *Slovanské gymnázium*.⁶ Na prvního

---

³MINAŘÍKOVÁ, H. Přehled vývoje olomouckého nižšího a středního školství od poloviny 19. století do roku 1960: I. část (1850-1918). *Olomoucký archivní sborník 7, 2009*. c. d., s. 109.

⁴FISCHER, R. *České školství a Matice školská v Olomouci: od r. 1872-1918. I. díl*. Olomouc: Fond dr. Jana Ošřádala při Matici školské v Olomouci, 1937, s. 7.

⁵FIALA, J. Školství. BARTAČEK, I. – TICHÁK, M. et. al. *Dějiny Olomouce: 2. svazek*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009, s. 36.

⁶MINAŘÍKOVÁ, H. Přehled vývoje olomouckého nižšího a středního školství od poloviny 19. století do roku 1960: I. část (1850-1918). *Olomoucký archivní sborník 7, 2009*. c. d., s. 109.

ředitele českého *Slovanského gymnázia v Olomouci* bylo vypsáno výběrové řízení, ve kterém byl dne 22. července 1867 zvolen Jan Evangelista Kosina, který působil jako klasický filolog.

Vyučování na tomto tehdy čtyřletém nižším gymnáziu bylo zahájeno 1. října 1867 a do školy nastoupilo 284 studentů, kteří většinou přestoupili z gymnázia německého. Zanedlouho počet studentů na *Slovanském gymnáziu Olomouci* enormně narostl, což byl jeden z důvodů, že se po dvou letech změnila forma studia na vyšší. Problémy byly s prostory, kdy na výstavbu nové budovy nebyly prostředky. Jeden z pedagogů, pan Antonín Pur, pro výuku poskytl svůj vlastní dům o dvou patrech, který stál na ulici Purkrabská, hned vedle německé dívčí školy.⁷ V roce 1884 bylo *Slovanské gymnázium* ze soukromého domu přesunuto do nové školní budovy na dnešní ulici Kosinovu.⁸

Relativně dlouhou dobu potom žádná nová česká střední škola nevznikla. Až v roce 1880 byla otevřena česká třída při německé *Pokračovací škole*. Ta fungovala na *Chlapecké městské škole*. Hlavním důvodem bylo, že o studium na *Pokračovací škole* velmi rychle rostl zájem a bylo třeba otevřít novou třídu. Šlo však pouze o českou třídu přípravnou a její fungování nemělo dlouhého trvání.

V 80. letech 19. století se začalo v Olomouci vyvíjet české živnostenské školství, které finančně podporovala Ústřední matice školská.⁹ Výsledkem bylo v roce 1883 založení české *Živnostenské školy pokračovací*, která nabízela přes 30 odborných oborů, které se však postupně začaly osamostatňovat a od školy odtrhávat. Kromě Matice školské školu finančně podporoval i Klub českých samostatných obchodníků. *Živnostenská škola pokračovací* byla na finanční podpoře dlouhou dobu zcela závislá.¹⁰ Olomoučtí Češi projevíli o školu velký zájem, který škole pomohl rychle se rozvíjet, k čemuž pomohla i finanční podpora dvou dělnických spolků, a to České besedy a Čtenářského spolku.¹¹

Potřeba vzniku dalších českých škol v Olomouci rostla. Ke snadnějšímu zřízení a provozování českých škol měla napomáhat Matice školská v Olomouci, která byla oficiálně založena a schválena výnosem ze dne 20. září 1872. Jejím hlavním cílem bylo vytvoření fondu pro podporu českých národních škol v Olomouci a rovněž hospodaření s příspěvky

---

⁷FIALA, J. Školství. *Dějiny Olomouce: 2. svazek*. c. d., s. 36.

⁸SKOUPÝ, A. Střední školy. *Dějiny Olomouce: 2. svazek*. c. d., s. 65.

⁹MINAŘÍKOVÁ, H. Přehled vývoje olomouckého nižšího a středního školství od poloviny 19. století do roku 1960: I. část (1850-1918). *Olomoucký archivní sborník 7, 2009*. c. d., s. 109.

¹⁰SKOUPÝ, A. Střední školy. *Dějiny Olomouce: 2. svazek*. c. d., s. 66.

¹¹MINAŘÍKOVÁ, H. Přehled vývoje olomouckého nižšího a středního školství od poloviny 19. století do roku 1960: I. část (1850-1918). *Olomoucký archivní sborník 7, 2009*. c. d., s. 109.

a dary. Stanovy Matice školské podepsalo 36 zakladatelů, kteří byli společností vnímáni jako představitelé českého národa v Olomouci.

Matice školská podala následující rok 26. srpna 1873 žádost školní radě o povolení k otevření *České soukromé školy*, také zvané *Matiční škola*. Této žádosti bylo vyhověno dne 19. listopadu téhož roku. V Olomouci, kde se tehdy mluvilo a vyučovalo převážně německým jazykem, bylo schválení žádosti pádným důvodem k radosti a oslavě národního školství.

Vyučování probíhalo v Besedě, ovšem s rostoucím zájmem žáků o studium zde však prostory zanedlouho přestávaly stačit.¹² Na Bělidlech proto byla vystavěna nová budova pro *Matiční školu*. Zpočátku školu navštěvovalo sice jen 11 žáků, zájem o studium však prudce rostl.¹³ V roce 1875 byla otevřena reprezentativní budova *Matiční školy* na dnešní ulici Sokolské v Olomouci.¹⁴

Další požadavek olomouckých vlastenců byl na zřízení *České veřejné školy* v Olomouci, se kterým německá olomoucká radnice tradičně nesouhlasila. Požadavku však bylo vyhověno rozhodnutím Správního soudního dvora Rakousko-Uherska a škola byla dle zákonů pro veřejné obecné školy na Moravě v roce 1884 otevřena, a to i přes odpor německé politické reprezentace města Olomouc.¹⁵

V Olomouci mezitím sílila potřeba českých podnikatelů a živnostníků, kteří chtěli zřídit českou reálku. Ti podávali žádost na radnici, kde byli odmítáni. Matice školská jejich úsilí podporovala a získala pro zřízení nové české školy finanční prostředky, a to jak od finančních institucí, tak od široké veřejnosti, starostů okolních obcí a od českých spolků podporujících české školství.

O vznik české reálky se osobně zasadil Jan Žáček a první česká reálka v Olomouci tak byla otevřena v roce 1902 ve školní budově *Matice školské* na Bělidlech. Své vlastní budovy se dočkala až v roce 1914. Do funkce ředitele byl jmenován zkušený pedagog František Polívka. Zřízení české reálky je považováno za úspěch olomouckých Čechů v dosahování středoškolské rovnosti se školami německými, a to přesto, že české školy oproti školám německým v té době zaostávaly, například co se týče prostoru, vybavení a honosnosti školních budov.

---

¹²FISCHER, R. *České školství a Matice školská v Olomouci: od r. 1872-1918. I. díl. c. d.*, s. 18-35.

¹³FIALA, J. *Školství. Dějiny Olomouce: 2. svazek. c. d.*, s. 35-36.

¹⁴FISCHER, R. *České školství a Matice školská v Olomouci: od r. 1872-1918. I. díl. c. d.*, s. 18-35.

¹⁵Tamtéž. s. 54-59.

Od 80. let 19. století se v Olomouci začala zhoršovat situace s nezajištěnými ubytovny pro dojíždějící studenty. Ti tak museli často bydlet u rodin, ochotných poskytnout jim ubytování, tedy soukromě. Nebylo jim zajištěno příslušné státní ubytování. V nově plánovaných projektech školních budov se začalo kalkulovat i s ubytovacími prostorami pro žáky.¹⁶

Jako první tento problém na své škole zohlednil *Ústav hraběte Pöttinga*, který byl otevřen dne 15. září 1895. Vystřídalo se zde několik typů studia, kdy nejdéle trvající a považované za vysoce prestižní, bylo studium na *Veřejné obchodní škole*, zaměřené na obchodní vzdělávání. Šlo o zcela první vyloženě dívčí obchodní školu v Čechách i na Moravě. Tu od roku 1948 postupně nahrazovalo vyučování sociálních a zdravotních předmětů na škole, což bylo považováno jako začátek vzniku dnešní *Střední zdravotnické školy* a *Vyšší odborné školy zdravotní*.¹⁷

V Olomouci se s rozvojem řemesel rozvíjely i odborné školy a školy pro učně. Přes 300 žáků navštěvovalo od roku 1876 dvouletou *Večerní školu pokračovací*. Tato škola se na konci 19. století postupně přeměňovala na odbornou školu a začínala vyučovat stavební řemeslo, kovářství, oděvnictví a potravinářství. Za první učiliště je považováno takzvané německé učiliště *Obchodního grémia* („*Gremial Handelsschule*“), které za podpory města a grémia olomouckých obchodníků vzniklo v roce 1889. Na tuto školu plynule navázala *Kupecká škola* při německé *Obchodní akademii v Olomouci*.¹⁸

1.3. VÝVOJ ČESKÉHO STŘEDNÍHO ŠKOLSTVÍ V OLOMOUCI V OBDOBÍ 20. STOLETÍ

V roce 1907 byla na základě zemského zákona z roku 1905 zřízena česká okresní Školní rada v Olomouci. Díky ní získalo české školství v Olomouci větší podporu a ochranu. Předsedou však byl německý starosta, který mnoho snah posilování českého školství mařil a prospěšná vyjednávání zbytečně protahoval.¹⁹

---

¹⁶SKOUPÝ, A. Střední školy. *Dějiny Olomouce: 2. svazek*. c. d., s. 65-66.

¹⁷*O škole: historie* [online]. Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola Emanuela Pöttinga a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, 2015 [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: <http://www.epol.cz/o-skole/historie>.

¹⁸SKOUPÝ, A. Odborné školy. *Dějiny Olomouce: 2. svazek*. c. d., s. 66.

¹⁹FISCHER, R. *České školství a Matice školská v Olomouci: od r. 1872-1918. I. díl*. c. d., s. 128.

Po první světové válce se fungování školství v Olomouci výrazně nezměnilo a stále platily zákony z roku 1868 a 1869, které však byly několikrát novelizovány. První novelou po válce byla novela z 13. července 1922, které se říkalo „malý školský zákon“.

Velkou novinkou ve školství byl v roce 1919 vznik českého Ministerstva školství a národní osvěty, které si již veškeré záležitosti školství spravovalo samo. Omezen byl i vliv církve na školství, kdy již nebylo nutné zahajovat začátek školního roku mší svatou. Předtím, když se žáci nezúčastnili této povinné mše, byla jim zhoršena známka z mravů. Díky změně ve vlivu církve také učitelky nemusely dodržovat celibát, a po svatbě nebyly již ze školy propouštěny.²⁰

Za první republiky v Olomouci nebýval silil rozvoj dívčích středních škol. Ty dříve nebyly vůbec podporovány a vzdělávání dívek nepatřilo ke zcela běžným záležitostem. Jako názorný příklad změny tohoto přístupu k dívkám a jejich vzdělávání může být uvedeno založení *Dívčího reformního reálného gymnázia v Olomouci*, které vzniklo ve školním roce 1919/1920, a kterému se ze začátku říkalo *Spolkové lyceum*. Zájem dívek byl až překvapivě velký a v prvním školním roce ke studiu nastoupilo 73 dívek. Nové gymnázium dlouho hledalo ideální školní budovu a přesouvalo se z místa na místo. Nakonec se v roce 1925 přesunulo do budovy německé reálky, která byla zrušena, a tak ji nahradilo.

Většina českých i německých středních škol v Olomouci po válce nebyla zrušena ani zničena a ve svém provozu pokračovala. Počet Němců v Olomouci však postupně klesal a s ním i trend budování nových německých škol. Naopak rostla tendence intenzivněji podporovat školy české. Těsně před druhou světovou válkou bylo v Olomouci 24 českých obecných škol, 12 měšťanských škol a tři mateřské školky.²¹

Celá situace se však obrátila ku prospěchu Němců, kvůli nacistické okupaci, kdy bylo české školství Němci značně potlačeno a znevýhodněno. Některé školy byly dokonce zavřeny, jiné přetransformovány na školy německé či využity pro nacistické vojáky a jejich vybavení. České pohraničí bylo po mnichovské dohodě připojeno k nacistickému Německu. České rodiny s dětmi a čeští učitelé byli nuceni vystěhovat se mimo Sudety na značně okleštěné české území. V některých částech země tak logicky docházelo k nadbytku pedagogů.

---

²⁰MINAŘÍKOVÁ, H. Přehled vývoje olomouckého nižšího a středního školství od poloviny 19. století do roku 1960: II. část (1918-1938). *Olomoucký archivní sborník 8, 2010*. Olomouc: Zemský archiv v Opavě - Státní okresní archiv Olomouc, 2010, s. 81-82.

²¹TRAPL, M. Školství. *Dějiny Olomouce: 2. svazek*. c. d., s. 167-169.

Následkem bylo propouštění vdaných učitelek. Stejně tak museli odejít do penze učitelé starší 55 let.²²

Jako první nacistický režim postihl v Olomouci vysoké školy, tedy *Cyrilometodějskou fakultu*. Na středních školách bylo od 7. listopadu 1939 zavedeno povinné vyučování německého jazyka. Gymnázia musela některé své předměty vyučovat pouze německy a jejich počet se silicím vlivem nacistů rostl.²³ V českém jazyce bylo vyučováno stále méně. Změněny byly učebnice a školní osnovy. Vyučováno nesmělo být nic z dějin Československé republiky. Propagovány byly pouze myšlenky nacistů o tom, že Češi byli na Němcích vždy závislí a pro svoji existenci je vždy, coby z jejich pohledu méněcenný národ, bytostně potřebovali.²⁴

Školy byly válkou značně poznamenány. Na konci druhé světové války, během vyhánění nacistů Rudou armádou, bylo v Olomouci několik školních budov velmi poškozeno dělostřeleckými granáty. Opravy byly pro opětovné fungování škol nezbytné, a tak vyučování bylo často zahájeno a se značným zpožděním.

Německé školy byly zrušeny a německé obyvatelstvo bylo odsunuto na německé území. Komunisté začínali zestátnovat veškeré české a slovenské školství, omezovali a rušili soukromé a především církevní školy. V Olomouci vrátili školám jejich původní názvy z období první republiky, které však v 50. letech 20. století byly zase komunistickým režimem zrušeny.

Po Vítězném únoru 1948 byla omezena výuka na olomouckých osmiletých gymnáziích. Šlo o čtyři olomoucká gymnázia, hlavně o gymnázium *Slovanské*, dále o gymnázium *Polívkovo* a státní dívčí v Sokolské ulici. Poslední dvě jmenovaná gymnázia musela být sloučena se *Slovanským gymnáziem*. Nakonec došlo i na *Dívčí reálné gymnázium* v Řepčíně, které bylo církevní, a proto bylo v roce 1949 zrušeno úplně, spolu s dalšími církevními školami.²⁵ Od posledního sloučení se stalo ve školním roce 1951/1952 *Slovanské gymnázium* jediným gymnáziem v Olomouci. Následně se přesunulo na ulici Jiřího z Poděbrad, kde sídlí i dnes.²⁶

---

²²MINAŘÍKOVÁ, H. Přehled vývoje olomouckého nižšího a středního školství od poloviny 19. století do roku 1960: III. část (1939-1945). *Olomoucký archivní sborník 9, 2011*. Olomouc: Zemský archiv v Opavě - Státní okresní archiv Olomouc, 2011, s. 152.

²³BARTOŠ, J. – TRAPL, M. Školství. *Dějiny Olomouce: 2. svazek*. c. d., s. 229-230.

²⁴MINAŘÍKOVÁ, H. Přehled vývoje olomouckého nižšího a středního školství od poloviny 19. století do roku 1960: III. část (1939-1945). *Olomoucký archivní sborník 9, 2011*. c. d., s. 157.

²⁵KONEČNÝ, K. Proměny základního a středního školství. *Dějiny Olomouce: 2. svazek*. c. d., s. 299-301.

²⁶ *Všeobecné informace: historie* [online]. Slovanské gymnázium Olomouc, 2016 [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: <https://www.sgo.cz/o-skole/vseobecne-informace/historie/>.

Kvůli nedostatku kvalifikovaných pedagogických pracovníků byla v roce 1950 založena v Olomouci pedagogická střední škola, která v roce 1954 získala název *Fučíkova pedagogická škola*. Ve školním roce 1951/1952 nově vznikala takzvaná střediska pracujícího dorostu, kdy šlo v podstatě o novou formu učňovského typu škol. V dalším školním roce pak byly zakládány učiliště státních pracovních záloh, pod které patřilo i učiliště železniční.²⁷

Díky průmyslovému a technickému rozvoji v zemi, souvisejícímu s nově nastoleným komunistickým režimem, byly v Olomouci založeny dvě průmyslové školy, a to *Státní průmyslová škola stavební* a *Průmyslová škola strojnická*, která byla otevřena v roce 1949. Režim zachoval fungování *Střední zemědělské technické školy* v Olomouci.

Změnou prošla *Veřejná obchodní škola* v budově Pöttingea, která byla od roku 1948 připojena k české *Obchodní akademii v Olomouci*. V Pöttingeu tak vznikly místo obchodní školy nové formy studia, na kterých byly vyučovány převážně předměty sociálního a zdravotního charakteru, což Pöttingeu dalo základ pro následný vznik zdravotnického vzdělávání, které zde funguje dodnes.²⁸

Dne 3. září 1956 bylo v Olomouci otevřeno *Hejčínské gymnázium*, které mělo svoji školní budovu postavenou na ulici Tomkova. Zakladatelem byl Bohuslav Hajzner. Do prvních ročníků nastoupilo přes 900 studentů. Od roku 1960 měla škola 32 tříd, 1140 žáků a 54 pedagogů.²⁹

Olomoucké střední školy v období 1948 – 1989 spadaly pod správu totalitního komunistického režimu, který musely plně respektovat. Během školních výročí a oslav se školy musely účastnit komunistických oslavy s totalitním režimem spojené, které se často podobaly zprofanovaným sjezdům vedení KSČ a jejich opěvování národního socialismu. Od roku 1955 se studenti škol mohli aktivně zúčastňovat spartakiád, které byly totalitním komunistickým režimem vnímány jako velká sportovní a společenská událost na celostátní úrovni.³⁰

Od sametové revoluce v roce 1989 začalo být na středních školách podporováno vyučování světových cizích jazyků. Tak například od roku 1990 se začala na *Slovanském*

---

²⁷KONEČNÝ, K. Proměny základního a středního školství. *Dějiny Olomouce: 2. svazek*. c. d., s. 299-301.

²⁸Tamtéž. s. 299-301.

²⁹*O škole: historie* [online]. Gymnázium Olomouc. – Hejčín, 2016 [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: <https://www.gytool.cz/o-skole/historie>.

³⁰BUREŠOVA, J. Střední a odborné školy. *Dějiny Olomouce: 2. svazek*. c. d., s. 393-395.

gymnáziu vyvíjet francouzská sekce, o rok později na *Hejčínském gymnáziu* sekce anglická. Pro velký zájem o gymnazijní vzdělání bylo v Olomouci nově otevřeno *Čajkovského gymnázium*, které bylo umístěno v budově základní školy v ulici Čajkovského a od roku 2002 zde bylo zahájeno vyučování na španělské sekci. *Moravské reálné gymnázium* přešlo pod *Církevní gymnázium Německého řádu* a působilo a sídlí stále v ulici Nešverova.

Na odborných školách se začalo rozvíjet pomaturitní studium, kdy byly zřizovány vyšší odborné školy. Například v roce 1995 byla zřízena sociální škola *Caritas*, umístěná v ulici Křížkovského. Škole v jejím fungování pomáhala *Teologická fakulta*, která s *Caritas* spolupracuje dodnes a zájemcům o vzdělání nabízí možnost získat titul bakalář v charitativních a sociálních oborech. Vyšší odborné vzdělávání bylo zavedeno i na *Obchodní akademii*, *Zdravotní škole* a na *Průmyslové škole elektrotechnické*. Pro značný zájem bylo otevřeno i několik soukromých odborných škol.³¹

---

³¹SCHULZ, J. Střední školy. *Dějiny Olomouce: 2. svazek*. c. d., s. 452-453.

2. HISTORIE OBCHODNÍHO STŘEDNÍHO ŠKOLSTVÍ

2.1. VZNIK A VÝVOJ OBCHODNÍHO STŘEDNÍHO ŠKOLSTVÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH V 19. A 20. STOLETÍ

Obchodní vzdělávání se na našem území začalo objevovat od začátku 19. století. První instituce, kde byli žáci obchodně vzděláváni, byla *Pražská polytechnická škola*. Od roku 1834 se dostalo obchodní vzdělávání do školních vyučovacích osnov takzvaných „reálek“. A po roce 1848 byly již cíleně zakládány vzdělávací instituce zaměřující se na obchod. Nově vznikaly takzvané „kupecké školy pokračovací“, kde výuka probíhala od odpoledne až do večera, a někdy dokonce i v neděli.³²

Od 2. poloviny 19. století se díky prudkému rozmachu hospodářství a obchodu vynořila potřeba mít více odborně vzdělaných pracovníků v ekonomické sféře. Získané vzdělání z gymnázií či z odborných technických a zemědělských škol nedostačovalo, a proto byly zakládány první obchodní školy.³³

V roce 1833 vznikla Jednota pro povzbuzení průmyslu v Čechách, která měla za úkol nastartovat a rozvinout průmysl v českých zemích, což souviselo s její podporou při zřizování odborných průmyslových a obchodních škol.

Na českém území byly zřízeny dvě hospodářské školy, první z nich v roce 1790 v Turnově a druhá v roce 1801 v Českém Krumlově. První obchodní školy, na nichž bylo vyučováno německy, vznikly v roce 1848 ve Vídni a v Praze, kde šlo v obou případech o německou soukromou *Obchodní školu*.³⁴ V českých zemích byla následně založena v roce 1850 *Nedělní škola obchodní v Praze*. O šest let později v roce 1856 vznikla *Obchodní akademie v Praze*. Na obou zmíněných školách byla vyučovacím jazykem němčina. *Československá akademie obchodní v Praze* vznikla v roce 1872, a to hlavně zásluhou

---

³²JINDRA, Z. – JAKUBEC, I. et al. *Hospodářský vzestup českých zemí od poloviny 18. století do konce monarchie*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, naklad. Karolinum, 2015, s. 90-91.

³³OŠANCOVÁ, A. *Historie Obchodní akademie v Olomouci 1919-1989*. DRÁŽNÝ, Radovan – KUPKOVÁ, Zuzana – MOŽNÁ, Blanka et. al. *90 let Obchodní akademie v Olomouci: almanach 2009*. Olomouc: Obchodní akademie Olomouc ve spolupráci s nakl. Anag, 2009. s. 4.

³⁴JINDRA, Z. – JAKUBEC, I. et al. *Hospodářský vzestup českých zemí od poloviny 18. století do konce monarchie*. c. d., s. 91.

pražského obchodního spolku Merkur. Jako další vznikla v roce 1882 česká *Obchodní akademie v Chrudimi* a v roce 1894 pak vznikla česká *Vyšší obchodní škola v Prostějově*.³⁵

Před první světovou válkou byly v českých zemích založeny pouze dvě české obchodní akademie, které spravoval stát. Šlo o *Obchodní akademii v Chrudimi*, která vznikla v roce 1872 a o *Obchodní akademii v Brně*, která vznikla v roce 1895. Nestátní české obchodní akademie, které nespravoval stát, byly dvě *Obchodní akademie v Praze* od roku 1872 a 1909. Další byla *Obchodní akademie v Plzni* od roku 1886, od roku 1894 také *Obchodní akademie v Prostějově*, jakožto jediná nestátní česká obchodní akademie na Moravě. Další nestátní byla *Obchodní akademie v Hradci Králové* od roku 1895 a *Obchodní akademie v Kolině* od roku 1912.³⁶

V Olomouci na začátku 20. století díky iniciativě německé *Obchodní akademie* vznikl při této škole specializovaný kurz, prohlubující odborné obchodní dovednosti dívek. Byla to takzvaná *Dvojtřídní obchodní škola pro dívky*, otevřená v roce 1901. Ve školním roce 1914/1915 byla dále otevřena *Dvojtřídní obchodní školou pro chlapce*. Německá *Obchodní akademie* při své škole zřídila ve školním roce 1911/1912 i Abiturientský kurz. Dále Kurz pro invalidy otevřený ve školním roce 1916/1917, ten již další roky nepokračoval, a stejně tak zřízené Večerní kurzy pro dospělé, které měly omezené trvání na období let 1916 až 1918.³⁷

Po první světové válce v roce 1919 vznikla česká škola *Obchodní akademie v Olomouci*, která svoji vlastní školní budovu, kterou navrhl Josef Macharáček, otevřela ve školním roce 1923/1924. Česká *Obchodní akademie v Olomouci* záhy zřídila *Kupeckou školu pokračovací*, která v roce 1934 byla změněna na *Odbornou školu pokračovací pro živnosti obchodní*. Německá *Obchodní akademie* přes odchod některých žáků na českou *Obchodní akademii* svoji činnost neukončila a v roce 1920 zřídila německou *Chlapeckou školu pokračovací*. O rok později činnost německé *Obchodní akademie* převzal do svých rukou stát, který zde německý jazyk zachoval.³⁸

Instituce obchodních škol a obchodních akademií nabízely svým zájemcům o studium ze začátku převážně středoškolské vzdělání. To mohl studovat jakýkoliv zájemce, který prošel

---

³⁵OŠANCOVÁ, A. Historie Obchodní akademie v Olomouci 1919-1989. *90 let Obchodní akademie v Olomouci: almanach 2009*. c. d., s. 4.

³⁶FABIÁNOVÁ, P. – KOUDELA, M. Česká obchodní akademie v Olomouci. *Ročenka Státního okresního archivu v Olomouci 8(27): 1999*. Olomouc: Zemský archiv v Opavě - Státní okresní archiv Olomouc, 1999, s. 24-28.

³⁷MINAŘÍKOVÁ, H. Přehled vývoje olomouckého nižšího a středního školství od poloviny 19. století do roku 1960: I. část (1850-1918). *Olomoucký archivní sborník 7, 2009*. c. d., s. 119.

³⁸TRAPL, M. Školství. *Dějiny Olomouce: 2. svazek*. c. d., s. 168.

přijímacím řízením a měl ukončené základní vzdělání. Postupně své možnosti forem vzdělávání začaly obchodní akademie a školy rozšiřovat a vedle klasického středoškolského vzdělání začaly nabízet i vyšší odborné vzdělání, či navazující studium. Na tuto formu studia mohli nastoupit uchazeči, kteří splnili přijímací zkoušky a měli již hotové odborné středoškolské vzdělání.³⁹

Zřizovatelem čtyřletých obchodních akademií, dvouletých obchodních škol a ročních abiturientských kurzů mohl být na přelomu 19. a 20. století většinou stát, města, obchodní komory, či grémia. Osnovy vyučování nastavilo a hlídalo Ministerstvo školství a národní osvěty. Od vzniku Československé republiky byl nárůst zájmu o obchodní školy enormní. Ve školním roce 1937/1938 bylo na tehdejším území Československé republiky 38 obchodních akademií a 70 obchodních škol, které měly společně přes 22 000 studujících žáků.⁴⁰

Obchodní vzdělávání bylo za Protektorátu Čechy a Morava pod vlivem nacistického Německa a kvalita vzdělávání upadala na všech českých školách. Po válce se sice spousta obchodních škol vzpamatovala a ve své funkci pokračovala, ale s komunistickým převratem obchodní školství dostalo opět těžkou ránu. Obchodní vyučování bylo novými školními osnovami komunistického režimu výrazně změněno. Kapitalismus se stal neakceptovatelným a pro některé téměř vulgárním výrazem a striktně podporovány byly až do roku 1989 jen ideje marxismu a komunismu, které do obchodního vzdělávání vnesly zcela jiného ducha.

2.2. VZNIK A VÝVOJ STŘEDNÍHO OBCHODNÍHO ŠKOLSTVÍ V OLOMOUCI V 19. A 20. STOLETÍ

V druhé polovině 19. století město Olomouc také usilovalo o zřízení své první obchodní školy, problém zde však byl s rozhodnutím, jakým jazykem bude na škole vyučováno. Olomoucké obyvatelstvo bylo totiž tvořeno ze dvou třetin německy mluvícími lidmi. Výsledkem úsilí o zřízení obchodní školy v Olomouci tedy bylo, že v roce 1894 byla zřízena německá *Obchodní akademie v Olomouci*.⁴¹ Její německý název byl „Höhere

---

³⁹FISCHER, R. *České školství a Matice školská v Olomouci: od r. 1872-1918. II. díl.* c. d., s. 101.

⁴⁰OŠANCOVÁ, A. – SEDLÁČKOVÁ, A. – ZAVADILOVÁ, H. Procházka časem: Historie Obchodní akademie v Olomouci. INGR, Jaroslav – MOŽNÁ, Blanka – OŠANCOVÁ, Anna et. al. *75 let Obchodní akademie v Olomouci: Jubilejní almanach 1994*. Olomouc: Obchodní akademie Olomouc. 1994, s. 11.

⁴¹OŠANCOVÁ, A. Historie Obchodní akademie v Olomouci 1919-1989. *90 let Obchodní akademie v Olomouci: almanach 2009*. c. d., s. 4.

Handelsschule“ a šlo o vyšší obchodní školu, která dlouhou dobu fungovala jako tříletá škola s paralelními třídami. Od školního roku 1905/1906 byla forma školy stanovena na čtyřletou, navíc byla zřízena přípravná třída. V roce 1909 byla škola přejmenována na „Handels Akademie“.⁴²

Dne 18. března 1895, tedy během prvního roku fungování německé *Obchodní akademie*, vyšel v olomouckých novinách Našinec článek „Obchodní škola v Olomouci“, kde bylo zřízení pouze německé *Obchodní akademie* velmi zkritizováno. Zvláště pak to, že německá *Obchodní akademie* byla postavena z veřejných peněz města, získaných od německých i českých občanů, a tedy výstavba pouze německé školy a ne školy české, je pro Čechy urážkou a ukázkou bezohlednosti úřadujících Němců. Kritizována byla i obchodní komora, která s výstavbou a financováním pouze německé *Obchodní akademie* souhlasila, a to i přesto, že je komora tvořena z jedné třetiny Čechy a hospodaří i s českými penězi. Problém nebyl s výstavbou německé obchodní školy jako takové, ale s faktem, že s českou obchodní školou město Olomouc nepočítalo.⁴³

Olomoucký Klub českých obchodníků se snažil apelovat na město, aby vytvořilo na německé obchodní škole alespoň českou sekci, snahy však byly neúspěšné. Olomoucký politický spolek téhož roku požádal přímo vládu, aby v Olomouci založila novou *Obchodní akademii*, kde by se vyučovalo česky. Vláda však požadavku nevyhověla. Snahy olomouckých Čechů tak pokračovaly několik dalších let.⁴⁴

Národní jednota v Olomouci připomněla dne 24. srpna 1910 Matici školské návrh na zřízení české dvouroční obchodní školy a chtěla znát její stanovisko, zda tedy ano, či ne. Matice školská se rozhodla vzít věci do svých rukou a zřídit českou *Obchodní akademii* ve vlastní režii a velkolepě, tak jak si město Olomouc zasloužilo. Přece jen Olomouc už tenkrát byla sídlem obchodu, významných bank a peněžních ústavů.

Národní jednota pro východní Moravu byla organizace, která vznikla v Olomouci, a kladla si za cíl šířit národní program a podporovat jiné české národní organizace. Intenzivně

---

⁴²MINAŘÍKOVÁ, H. Přehled vývoje olomouckého nižšího a středního školství od poloviny 19. století do roku 1960: I. část (1850-1918). *Olomoucký archivní sborník 7: 2009*. c. d., s. 122.

⁴³FISCHER, R. *České školství a Matice školská v Olomouci: od r. 1872-1918. II. díl*. c. d., s. 89.

⁴⁴OŠANCOVÁ, A. – SEDLÁČKOVÁ, A. – ZAVADILOVÁ, H. Procházka časem: Historie Obchodní akademie v Olomouci. *75 let Obchodní akademie v Olomouci: Jubilejní almanach 1994*. c. d., s. 7-8.

podporovala Ústřední matici školskou v Olomouci, která dlouhodobě bojovala za české školství.⁴⁵

Dne 27. listopadu 1910 bylo Maticí školskou jednáno o vzniku moderní obchodní akademie s čtyřletou formou studia. Byly stanoveny přípravné práce a upozorněno na nutnost informovat se v Brně o podmínkách nezbytných ke vzniku školy. V Brně získal první informace pan ředitel Fišar. Varoval Matici školskou před komplikacemi, které mohou během zřizování školy nastat, a také upozornil na skutečnost, že o vznik české obchodní akademie usiluje i Třebíč a požadavku tak nemusí být pro nadbytečnost českých obchodních škol vyhověno.

Dne 19. prosince 1910 bylo o plánovaném vzniku školy informováno vídeňské Ministerstvo školství. To dne 13. února 1911 reagovalo zamítnutím požadavku a zdůvodňovalo jej přílišnými těžkostmi spojenými se vznikem školy a také se mu nelíbila finanční náročnost, která by stát se založením další školy zatížila.

V té době vedl Matici školskou JUDr. Jan Ošťádal. Ten pro urychlené založení české *Obchodní akademie v Olomouci* zařídil veškeré potřebné organizační záležitosti a řešil i stránku finanční. V roce 1910 v čele Matice školské vyjednával JUDr. Jan Ošťádal osobně o založení české *Obchodní akademie v Olomouci*. Kvůli brněnské Národní radě, která se vyjádřila proti založení *Obchodní akademie v Olomouci*, se jednání opět odložila.⁴⁶

Matice školská na své schůzi dne 21. února 1911 stanovisko ministerstva všem zúčastněným předložila a rozhodla, že ve své snaze bude pokračovat. Poslala ministerstvu další žádost o povolení, tentokrát i se svou zárukou, že veškeré náklady školy, i ty vzniklé při jejím zřizování, bude hradit Matice školská z vlastních finančních zdrojů. Ministerstvo odpovědělo na druhou žádost až 13. května 1911 s tím, že žádost přijímá k prozkoumání a následně udělí rozhodnutí. Matice školská zaslala 13. srpna 1911 veškerou požadovanou dokumentaci, která po ní byla ministerstvem vyžadována, a čekala na jeho rozhodnutí.⁴⁷

Dne 13. září 1912 oznámilo ministerstvo tříroční odložení. Městská rada v Olomouci vznik české *Obchodní akademie v Olomouci* nijak nepodporovala. Snaha Čechů bojujících za české školství vyvrcholila v únoru a červnu roku 1913 deputacemi ve Vídni u ministerského

---

⁴⁵SCHULZ, J. – SPÁČIL, V. – TRAPL, M. et. al. *Olomouc, malé dějiny města*. Olomouc: Statutární město Olomouc a Univerzita Palackého v Olomouci, 2002, s. 201.

⁴⁶*Jubilejní výroční zpráva Matice školské v Olomouci: 1872-1922*. Olomouc: Matice školská v Olomouci, 1922, s. 88.

⁴⁷FISCHER, R. *České školství a Matice školská v Olomouci: od r. 1872-1918. II. díl. c.d., s. 91.*

předsedy, u ministra kultu a vyučování a v neposlední řadě u ministra pro české záležitosti. Zde Češi názorně poukazovali na nutnost řešení otázky českého školství. Jednotlivá ministerstva vyřešení problému odložila.

Tlak ze strany Matice školské a Čechů se zvyšoval, ministerstvo však s řešením stále nepřicházelo a požadavky na zřízení české obchodní školy v Olomouci neustále odkládalo. V roce 1913 již mělo na stole žádosti o založení jak *Obchodní akademie v Olomouci*, tak *Obchodní akademie v Ostravě, Třebíči a Uherském Hradišti*. Začátek první světové války však znamenal konec veškerých snah o zřízení nové školy.

Nikdo v tomto nelehkém období snad ani nemohl očekávat, že habsburská monarchie bude schopna se vyjadřovat k požadavkům na růst českého školství. První světová válka znamenala konec mocné monarchie a dala vzniknout Československé republice.

Nevyřešené požadavky a problémy vzniku nových českých škol se začaly opět intenzivně řešit a diskutovat po vzniku Československé republiky.⁴⁸ Požadavků a poznámek k otázkám vzniku české *Obchodní akademie v Olomouci* se za tu dobu opravdu nashromáždilo přespříliš, ať už od Klubu českých obchodníků, olomoucké Národní jednoty, Ústřední matice školské, tak z článků v olomouckém *Našinci*.

Jedním z dalších problémů, proč pravděpodobně zřízení české *Obchodní akademie v Olomouci* německému vedení olomoucké radnice vadilo, bylo i to, že by se snížil zájem o vzdělávání na německé *Obchodní akademii v Olomouci*. Ta působila teprve od roku 1894 a svoji pozici neměla dostatečně stabilizovanou časem a tradicí. Ve stejném roce 1894 byla zřízena i prostějovská *Vyšší odborná škola*, jakožto první impulz pro veškeré snahy o vznik české *Obchodní akademie v Olomouci*.⁴⁹

Dne 4. prosince 1918 proběhla v Olomouci schůze Národní jednoty, kde bylo rozhodnuto, že *Obchodní akademie v Olomouci*, s českým vyučovacím jazykem, bude založena co nejdříve.

Dne 2. ledna 1919 darovala Matice školská státu 50.000 Kčs, které měly sloužit ke zřízení školy. Následně měla 17. března 1919 Matice školská schůzi, kde spolu se zástupci města navrhovali možnosti podoby nové školy. Otázkou bylo, zda založit českou *Obchodní*

---

⁴⁸OŠANCOVÁ, A. – SEDLÁČKOVÁ, A. – ZAVADILOVÁ, H. Procházka časem: Historie Obchodní akademie v Olomouci. *75 let Obchodní akademie v Olomouci: Jubilejní almanach 1994*. c. d., s. 7-8.

⁴⁹FABIÁNOVÁ, P. *Česká obchodní akademie Olomouc: (1901) 1919-1949 (1950)*, M5-21, *Inventář*. Olomouc: Zemský archiv v Opavě – Státní okresní archiv Olomouc, 1998, s. 3-10.

akademii jako samostatnou instituci, nebo zda zřídit pouze její pobočku na německé *Obchodní akademii*. Variantou také bylo celou německou akademii přeměnit na akademii českou. Nakonec zvítězila varianta založení samostatné české *Obchodní akademie*, neboť tato možnost nebyla žádným kompromisem, ale byla v souladu s původním očekáváním českých nadšenců. Především však byla výsledkem dlouholetého úsilí vytrvalých podporovatelů vzniku školy.

V květnu 1919 se zřízením české obchodní školy v Olomouci souhlasilo i Ministerstvo školství a národní osvěty. Díky Matici školské byla škola česká *Obchodní akademie v Olomouci* výnosem ministerstva ustanovena a otevřena 15. září 1919 v prostorách budovy německé *Obchodní akademie v Olomouci*. Prostory zatím fungovaly jako provizorium. Škola totiž zatím nedisponovala svoji vlastní budovou.⁵⁰

---

⁵⁰OŠANCOVÁ, A. Historie Obchodní akademie v Olomouci 1919-1989. *90 let Obchodní akademie v Olomouci: almanach 2009*. c. d., s. 4.

3. DĚJINY ČESKÉ OBCHODNÍ AKADEMIE V OLOMOUCI

3.1. VZNIK A VÝVOJ ČESKÉ OBCHODNÍ AKADEMIE V OLOMOUCI V OBDOBÍ LET 1919 – 1939

Vyučování na *Obchodní akademii v Olomouci* bylo slavnostně zahájeno dne 15. září 1919 v provizorních prostorách německé *Obchodní akademie v Olomouci*.⁵¹ Toho dne již Ministerstvo školství a národní osvěty vydalo výnos, který její zřízení povoloval. Matice školská pomohla s jejím vybudováním a otevřením.⁵² Úvodní řeč pronesl starosta Olomouce, spolu s předsedou Kuratoria JUDr. Karlem Marešem. Otevřeny byly dvě třídy prvního ročníku *Obchodní akademie* a jedna třída Abiturientského kurzu. Celkem do nich nastoupilo 151 žáků a nejstaršímu žákovi bylo kolem třiceti let. Zájem o studium byl značný a kvůli velkému počtu přihlášených žáků nemohli být někteří uchazeči na školu vůbec přijati.

Pro učně byla hned v počátcích zřízena *Kupecká škola pokračovací*, aby lépe zvládali svou odbornou obchodní profesi. Zde se vyučovalo až odpoledne a jen čtyři dny v týdnu, předpokládalo se totiž, že učňové již pracují a školu si dodělávají při práci.

Všechny tři výše zmíněné školy a kurzy využívaly stejnou budovu, stejné učebny a pomůcky. Organizační záležitosti a administrativní agendu si však spravovaly samostatně. Společného měly stejného ředitele, který dříve působil jako profesor na *Obchodní akademii v Hradci Králové* a s obchodním školstvím měl již zkušenosti. Byl jím PhDr. Josef Vocásek, který zde řediteloval až do roku 1923.

Pod sebou měl v prvním roce profesorský sbor o čtyřech profesorech a šesti výpomocných profesorech, kteří nebyli zaměstnaní na hlavní úvazek, ale na *Obchodní akademii v Olomouci* vyučovali a pomáhali s provozem.⁵³ Mezi úplně první členy profesorského sboru patřili profesori František Filip, Josef Filip, PhDr. Jaromír Hambálek,

---

⁵¹OŠANCOVÁ, A. – SEDLÁČKOVÁ, A. – ZAVADILOVÁ, H. Procházka časem: Historie Obchodní akademie v Olomouci. *75 let Obchodní akademie v Olomouci: Jubilejní almanach 1994*. c. d., s. 8-11.

⁵²FABIÁNOVÁ, P. – KOUDELA, M. Česká obchodní akademie v Olomouci. *Ročenka Státního okresního archivu v Olomouci 8(27)*, 1999. Olomouc: Zemský archiv v Opavě - Státní okresní archiv Olomouc, 1999, s. 24-28.

⁵³OŠANCOVÁ, A. – SEDLÁČKOVÁ, A. – ZAVADILOVÁ, H. Procházka časem: Historie Obchodní akademie v Olomouci. *75 let Obchodní akademie v Olomouci: Jubilejní almanach 1994*. c. d., s. 8-11.

Antonín Roztomilý a František Veselský.⁵⁴ První dvě ženy vyučovaly na škole až od školního roku 1930/1931, byly to Viola Danečková a PhDr. Hildegarda Haunschildová.⁵⁵

Ze začátku všechny profesory platilo Kuratorium a stát platil pouze ředitele školy. Od 1. ledna 1921 začal stát kromě ředitele platit i tři členy profesorského sboru a od roku 1925 již platil celý profesorský sbor, platy zaměstnanců školy tak již byly státní.⁵⁶ Orgán Kuratoria byl společný pro českou i německou *Obchodní akademii*. Kuratorium spravovalo a hospodařilo s financemi školy, dle předem stanoveného a schváleného rozpočtu školy. Vybíralo školné a pomáhalo sociálně slabým žákům platit školné. Ti tak měli od plné výše školného úlevu, či jim bylo nabídnuto některé ze školních stipendií, či příspěvků, aby se mohli stejně tak jako ostatní žáci účastnit školních exkurzí a výletů.

Olomoucké Kuratorium bylo tvořeno čtyřmi zástupci olomoucké Obchodní a živnostenské komory, čtyřmi zástupci města, jedním zástupcem Obchodního grémia a jedním zástupcem Městské spořitelny. Nechyběli ani ředitelé české i německé *Obchodní akademie* a dva zvolení zástupci z každé školy. Kuratorium mělo na starosti i reprezentativní vystupování školy na veřejnosti.⁵⁷

Jelikož v prvních letech studia projevovali o studium větší zájem chlapci, než dívky, byla ve školním roce 1924/1925 založena dvouletá *Chlapecká škola*. Dívky tvořily oproti chlapcům přibližně jednu šestinu žáků. Situace se změnila až po druhé světové válce, kdy byl trend právě opačný, a studující dívky na škole převažovaly. Až v roce 1989 chlapci opět posílili a tvořili jednu čtvrtinu ze studujících, což se až dodnes příliš nezměnilo.⁵⁸

V roce 1923 započala výstavba nové školní budovy, kterou financovalo převážně olomoucké Kuratorium. Plány a projekty na stavbu, vypracované stavebním radou Otto Walacherem, existovaly již delší dobu, dřívějším problémem však byl nedostatek finančních zdrojů.⁵⁹ V roce 1919, kdy byla česká *Obchodní akademie* zřízena, měla k dispozici z prostor německé *Obchodní akademie* tři učebny a dvě místnosti, které sloužily jako sborovna a

---

⁵⁴*O obchodní akademii: historie školy* [online]. Obchodní akademie Olomouc, 2014 [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: <https://www.oaol.cz/>.

⁵⁵Obchodní akademie v datech. *90 let Obchodní akademie v Olomouci: almanach 2009*. c. d., s. 38.

⁵⁶OŠANCOVÁ, A. – SEDLÁČKOVÁ, A. – ZAVADILOVÁ, H. Procházka časem: Historie Obchodní akademie v Olomouci. *75 let Obchodní akademie v Olomouci: Jubilejní almanach 1994*. c. d., s. 8-11.

⁵⁷Tamtéž. s. 11.

⁵⁸OŠANCOVÁ, A. Historie Obchodní akademie v Olomouci 1919-1989. *90 let Obchodní akademie v Olomouci: almanach 2009*. c. d., s. 7.

⁵⁹Tamtéž. s. 9.

ředitelna. To bylo zcela nedostačující a nebyl zde žádný prostor pro další potencionální růst. Již v roce 1922 byly ministerstvem schváleny plány na zřízení nové školní budovy.⁶⁰

Stavba navazovala na budovu německé *Obchodní akademie*, která je dnes *Děkanátem Lékařské fakulty Univerzity Palackého*. Využito bylo volné parcely v těsné blízkosti německé *Obchodní akademie* na ulici Macharově, což je dnešní třída Spojenců. Nová školní budova české *Obchodní akademie* byla postavena do tvaru písmene U naproti německé *Obchodní akademii*, která měla také tvar písmene U. Obě školy tak tvořily společný uzavřený komplex a uprostřed něj byl školní dvůr.

Hlavními staviteli byli Ing. Sychrava a Ing. Chlup. Stavební náklady činily 2 245 000 Kč na samotné stavební práce a dalších přibližně 392 000 Kč na vnitřní vybavení a zařízení školy. Náklady zahrnovaly i sochařskou výzdobu a reliéfy, například reliéf boha obchodu Merkura, či reliéf Jana Ámose Komenského, které jsou dílem sochaře Juliuse Pelikána.⁶¹

Nová budova *Obchodní akademie* měla zřízených šest tříd, dva kabinet, aulu, písárnu, sborovnu, hovorňu, knihovnu, ředitelnu, ředitelský byt a byt školníka. Školné si musel každý žák hradit sám, a pokud byl ze sociálně slabších vrstev, stačilo, když zaplatil alespoň část. Pokud měli sociálně slabší žáci výborné známky a prospěch, bylo jim k uhrazení školného poskytnuto stipendium. Sociálně slabším žákům finančně pomáhalo Kuratorium.⁶²

Ministerstvo zahraničních věcí ve školním roce 1924/1925 finančně podporovalo ruské a ukrajinské uprchlíky, kteří měli prospěch alespoň dostatečný. Tato podpora byla ve výši měsíčního minima, což v té době dělalo přibližně 520 Kč měsíčně. Tuto částku dostával od ministerstva ředitel školy, který měl těmto žákům sumu po dobu dvou až tří měsíců vyplácet.⁶³

Školné v prvních letech české *Obchodní akademie* bylo kolem 350 Kč. Navíc pak žáci platili za každý školní rok 15 Kč zápisné. Pokud se případně chtěli naučit psaní na stroji,

---

⁶⁰FABIÁNOVÁ, P. – KOUDELA, M. Česká obchodní akademie v Olomouci. *Ročenka Státního okresního archivu v Olomouci* 8(27), 1999. c. d., s. 24-28.

⁶¹OŠANCOVÁ, A. Historie Obchodní akademie v Olomouci 1919-1989. *90 let Obchodní akademie v Olomouci: almanach 2009*. c. d., s. 7-9.

⁶²MINAŘIKOVÁ, H. Přehled vývoje olomouckého nižšího a středního školství od poloviny 19. století do roku 1960: II. část (1918-1938). *Olomoucký archivní sborník* 8, 2010. c. d., s. 91-93.

⁶³*Fond Česká obchodní akademie Olomouc: M5-21 inv. č. 694, Studijní podpora ukrajinským žákům, prospěch ukrajinských žáků*. Olomouc: Zemský archiv v Opavě – Státní okresní archiv Olomouc, 1925.

museli si připlatit dalších 140 Kč. Abiturientské kurzy na české *Obchodní akademii* vycházely přibližně na 400 Kč za pololetí a k tomu 15 Kč jako roční zápisné.⁶⁴

Na co se však v budově zapomnělo, byla tělocvična, která tak škole dlouhá léta velmi chyběla. Jelikož škola neměla vlastní tělovýchovnou budovu, tělocvik se zpočátku vyučoval jako nepovinný předmět, a to pouze tehdy, pokud se podařilo sehnat prostory pro vyučování jinde. Fyzická aktivita byla žákům vynahrazována alespoň prostřednictvím účasti na sportovních soutěžích a lehkootletických závodech, které se konaly pravidelně každý rok.

Od roku 1934 byl na škole zřízen kurz předvojenské výchovy a od roku 1937 byla zavedena povinná branná a tělesná výchova, kdy šlo, spíše než o sportování samotné, o přípravu na nelehké válečné období. Stavba nové školní budovy byla i přes opomenutí tělocvičny pojata na tehdejší dobu a možnosti velkolepě. Slavnostní otevření nové školní budovy proběhlo v neděli 5. října 1924 a zúčastnila se jej široká veřejnost, včetně členů Kuratoria, tehdejšího ředitele PhDr. Františka Relicha (ředitelem v letech 1923-1939), žáků, jejich rodičů a hostů školy.⁶⁵

Díky otevření nové školní budovy mohla *Obchodní akademie* přijímat více uchazečů o studium. Zároveň byla možnost zaměstnat víc pedagogů, pro které již byly zřízeny vyhovující kabiny k práci i odpočinku. Škola těchto možností využila a počty jak nově přijatých žáků, tak pedagogického sboru byly od roku 1924 značně navýšeny.⁶⁶

3.2. ČESKÁ OBCHODNÍ AKADEMIE V OLOMOUCI ZA PROTEKTORÁTU ČECHY A MORAVA (1939 – 1945)

Česká *Obchodní akademie* byla za protektorátu přejmenována na *Vyšší obchodní školu*, která mohla přijímat jen několik nových studentů, jelikož preferována byla německá *Obchodní akademie*.⁶⁷

Obavy české *Obchodní akademie* v Olomouci o osud českého školství, ale i velké obavy o osud celé Československé republiky, jsou patrné již ve Výroční zprávě za školní rok 1937/1938. Hned v úvodu zprávy je uvedena báseň profesora Kubička, ze které lze vytušit

---

⁶⁴FABIÁNOVÁ, P. *Česká obchodní akademie Olomouc: (1901) 1919-1949 (1950), M5-21, Inventář*. c. d.

⁶⁵OŠANCOVÁ, A. *Historie Obchodní akademie v Olomouci 1919-1989. 90 let Obchodní akademie v Olomouci: almanach 2009*. c. d., s. 7-9.

⁶⁶FABIÁNOVÁ, P. *Česká obchodní akademie Olomouc: (1901) 1919-1949 (1950), M5-21, Inventář*. c. d.

⁶⁷MINAŘÍKOVÁ, H. *Přehled vývoje olomouckého nižšího a středního školství od poloviny 19. století do roku 1960: III. část (1939-1945). Olomoucký archivní sborník 9, 2011*. c. d., s. 159.

závažnost politické situace na našem území. Zvláště pak, když báseň hovoří o zradě a nutnosti zachování věrnosti vlasti.

Titulní strana Výroční zprávy z následujícího školního roku 1938/1939 je již značně odlišná od zpráv předchozích. Název školy „*Česká Obchodní akademie v Olomouci*“ již je uveden se začerněným slovem „*Česká*“. Můžeme zde vidět i dvojjazyčné české a německé razítko. V této Výroční zprávě se kromě tradičních informací můžeme dozvědět o změnách ve fungování společnosti. Například se zde můžeme dozvědět o nucené mobilizaci deseti členů sboru, nebo o tom, že během 24. září až 7. října 1938 byli někteří z žáků ze školy vyhozeni. Zmíněno je také nešťastné úmrtí žáka Jana Badala, který navštěvoval třetí ročník české *Obchodní akademie* a tragicky zemřel při evakuaci města Šternberka.

Jako významné dny jsou pak uvedeny narozeniny Adolfa Hitlera, či zvolení protektorátního prezidenta Emila Háchy. Navíc v souvislosti s důrazem na poněmčování olomouckého obyvatelstva musela česká *Obchodní akademie* vrátit německé *Obchodní akademii* její bývalé prostory, ve kterých se vyučovalo.

Obchodní akademie česká oproti tomu přišla i o několik důležitých učeben a prostor, tudíž byla donucena se značně omezit a přizpůsobit nepříznivé době. Vyučovalo se například ve sklepních prostorech. Česká *Obchodní akademie* také přišla o značné finanční příjmy a zdroje, což se projevilo například v nedostatečné vybavenosti tříd.

Na denním pořádku byly stupňující se perzekuce českých profesorů a studentů za jejich protiněmecké a protirežimní názory. Došlo to až tak daleko, že dne 1. září 1939 byli zavřeni první dva profesori, členové pedagogického sboru, a to Adolf Kubíček a Ing. Dr. Bohuslav Glos. Uvěznění se nevyhnuli v následující době ani Josef Nečesaný, či Ing. Alexandr Trusov, který během války zemřel.⁶⁸

Od roku 1940 byl nacisty vydán zákaz přijímat ke studiu židovské žáky, a to i do českých škol.⁶⁹ Řediteli školy byli v roce 1939 až 1941 Antonín Jiroušek a v roce 1941 až 1945 František Kropáč. Jelikož během války byly uzavřeny vysoké školy, zvýšil se zájem o Abiturientské kurzy. Počet studentů Abiturientských kurzů se navýšil z obvyklých 40 až 50 studentů na 175 studentů. Přesto byly ve školním roce 1942/1943 zrušeny i ony kurzy.⁷⁰

---

⁶⁸OŠANCOVÁ, A. – SEDLÁČKOVÁ, A. – ZAVADILOVÁ, H. Procházka časem: Historie Obchodní akademie v Olomouci. *75 let Obchodní akademie v Olomouci: Jubilejní almanach 1994*. c. d., s. 17-19.

⁶⁹FABIÁNOVÁ, P. *Česká obchodní akademie Olomouc: (1901) 1919-1949 (1950), M5-21, Inventář*. c. d.

⁷⁰OŠANCOVÁ, A. – SEDLÁČKOVÁ, A. – ZAVADILOVÁ, H. Procházka časem: Historie Obchodní akademie v Olomouci. *75 let Obchodní akademie v Olomouci: Jubilejní almanach 1994*. c. d., s. 17-19.

Několik žáků bylo v roce 1942 podezřelých z toho, že v úzkém prostoru pod přepážkou dělící českou a německou *Obchodní akademii*, tajně přesouvali písemné materiály brojící proti nacistickému německému režimu. Dva z nich, a to Zdeněk Kopřiva a František Navrátil, byli kvůli tomu ve stejném roce převezeni do koncentračního tábora, kde i zemřeli.⁷¹

Česká *Obchodní akademie* byla během protektorátu ve své činnosti omezena.⁷² Od roku 1944 bylo dokonce několik profesorů a žáků nasazeno na vykonávání nucených prací pro potřeby německého válečného hospodářství. Fašistický režim ukončil až konec druhé světové války, kdy bylo Německo totálně poraženo a muselo podepsat svou bezpodmínečnou kapitulaci.⁷³

3.3. ČESKÁ OBCHODNÍ AKADEMIE PO DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLCE (1945 – 1948)

Česká *Obchodní akademie* byla po válce schopna opět fungovat a navázat tak na svoji těžce vydobytou tradici z období první republiky, kdy ji ještě konkurovala tehdejší německá *Obchodní akademie v Olomouci*. Ta byla po válce zrušena a česká *Obchodní akademie* se tak stala jedinou dominantní obchodní školou v Olomouci.⁷⁴

Po druhé světové válce se již v mírovém a klidnějším prostředí sešel 15. května 1945 profesorský sbor, aby se dohodl, že hned 2. června 1945 bude zahájena na škole výuka. Ředitelem byl jmenován Adolf Kubíček, který byl za Protektorátu Čechy a Morava nacisty vězněn. Ve funkci ředitele byl až do roku 1949 a školu dokázal opět postupně stabilizovat. Přesto po válce již nebyla znovu otevřena *Kupecká škola pokračovací* a ani Abiturientské kurzy. Ve státě se měnila politická nálada a přibližovala se nová éra režimu, tentokrát komunistického, který do škol zavedl nové pořádky a strategie.⁷⁵

---

⁷¹Obchodní akademie v datech. *90 let Obchodní akademie v Olomouci: almanach 2009*. c. d., s. 39.

⁷²FABIÁNOVÁ, P – KOUDELA, M. Česká obchodní akademie v Olomouci. *Ročenka Státního okresního archivu v Olomouci 8(27): 1999*. c. d., s. 24-28.

⁷³OŠANCOVÁ, A. – SEDLÁČKOVÁ, A. – ZAVADILOVÁ, H. Procházka časem: Historie Obchodní akademie v Olomouci. *75 let Obchodní akademie v Olomouci: Jubilejní almanach 1994*. c. d., s. 17-18.

⁷⁴KONEČNÝ, K. Proměny základního a středního školství. *Dějiny Olomouce: 2. svazek*. c. d., s. 299-300.

⁷⁵OŠANCOVÁ, A. – SEDLÁČKOVÁ, A. – ZAVADILOVÁ, H. Procházka časem: Historie Obchodní akademie v Olomouci. *75 let Obchodní akademie v Olomouci: Jubilejní almanach 1994*. c. d., s. 19-21.

3.4. ČESKÁ OBCHODNÍ AKADEMIE V OLOMOUCI ZA TOTALITNÍ KOMUNISTICKÉ VLÁDY (1948 – 1989)

Od roku 1948 byla *Obchodní akademie v Olomouci* změněna na čtyřletou *Vyšší hospodářskou školu*, kde bylo možné získat maturitu, a na dvouletou *Hospodářskou školu bez maturity*. Vítězný únor výrazně změnil školní klima a celé vzdělávání jako takové.⁷⁶ Nový režim se na škole podepsal například tím, že rušil staré zvyky a tradice. S novou dobou také začala být škola řízena z centra státu, prostřednictvím Ministerstva školství a Krajského národního výboru v Olomouci. Tyto nové řídicí jednotky nahradily ve školním roce 1950/1951 práci Kuratoria. Některé funkce Kuratoria plnilo již od roku 1947 nově ustanovené Sdružení rodičů a přátel školy.

Na *Obchodní akademii* byly na zkoušku otevřeny prostory pro pražskou *Jazykovou školu moderní řeči* spolu se *Státní školou pro stenografy*. V roce 1950 byla na škole zrušena, ve své době oblíbená, *Veřejná odborná škola pro ženská povolání*.⁷⁷

Ředitelem školy se stal v roce 1949 JUDr. Theodor Hrdý, který ve své funkci setrval až do roku 1958. Řada změn se nevyhnula ani novým formám studia, kdy od školního roku 1952/1953 bylo otevřeno večerní studium. Škola se také snažila zajistit praxi a výuku přímo v místních podnicích. Od školního roku 1955/1956 bylo nově umožněno od prvních ročníků studovat i dálkově, včetně možnosti dálkového studia nástavby odborných předmětů pro maturitní ročníky.

Následně byly v některých školních letech otvírány i Abiturientské kurzy pro absolventy jiných škol než *Obchodní akademie*. Škola také přijímala studenty na externí studium a na studium vybraných předmětů, které i když bylo méně náročné, umožňovalo studentům získat středoškolské vzdělání.⁷⁸

V roce 1958 na akademii proběhly prověrky učitelů, které probíhaly i na celostátní centrálně řízené úrovni. Zkoumalo se, zda jsou učitelé politicky spolehliví, přičemž ti, kdo prověrkou spolehlivosti neprošli, museli z pedagogického sboru odejít a školu opustit. Na české *Obchodní akademii* muselo odejít pět profesorů a profesorek, konkrétně Marie Baitlerová, Zdena Dolénková, JUDr. Josef Tesař, PhDr. Jan Drábek a PhDr. Kazimír Večeřa.

⁷⁶KONEČNÝ, K. Proměny základního a středního školství. *Dějiny Olomouce: 2. svazek*. c. d., s. 299-300.

⁷⁷ Tamtéž. s. 300.

⁷⁸OŠANCOVÁ, A. – SEDLÁČKOVÁ, A. – ZAVADILOVÁ, H. Procházka časem: Historie Obchodní akademie v Olomouci. *75 let Obchodní akademie v Olomouci: Jubilejní almanach 1994*. c. d., s. 19-21.

Novým cílem obchodního školství v Olomouci bylo odborně připravit žáky pro práci v úřední státní sféře.⁷⁹ V roce 1958 se stal ředitelem školy Vladislav Fleischmann, který byl ve funkci až do roku 1973.⁸⁰ Prověrky učitelů a jejich spolehlivosti vůči politickému režimu probíhaly i v roce 1970, školu však již nebyl nucen nikdo z profesorského sboru opustit. Po invazi vojsk Varšavské smlouvy do Československé republiky (21. srpna 1968), byly ve školách opět přísněji potlačovány demokratické snahy a tendence.

V roce 1973 byl do funkce ředitele jmenován Ing. Oldřich Měšťánek, který dříve působil na *Střední zemědělské škole v Mohelnici*. Ve školním roce jeho nástupu měla škola ve všech svých formách přes 1 200 studentů, což je zhruba desetkrát víc než v roce otevření školy. Nový ředitel měl tak nelehký úkol, a to vypořádat se s nedostatkem učeben s neexistencí vlastní tělocvičny.

V následujících letech se tedy pustil do rekonstrukcí a oprav školy, kdy některé z místností byly předěleny novými příčkami, čímž vzniklo sedm nových tříd k vyučování. Zároveň byl zrekonstruován sklep, zmenšily se prostorné chodby, čímž vznikly pro pedagogický sbor tři nové kabinety. Ve školním roce 1972/1973 se škole podařilo získat navíc obytný dům ve Vančurově ulici, tzv. „Hubertushaus“, přičemž se ihned po vystěhování nájemníků pustila škola do rozsáhlé rekonstrukce. Díky té vzniklo v nových školních prostorách pět písáren, tři jazykové třídy, dvě klasické třídy, čtyři kabinety pro pedagogický sbor a dokonce i byt školníka. Nový dům byl se stávající budovou školy propojen. Tím vznikla postupně dnešní podoba budovy *Obchodní akademie*, která se skládá ze tří budov, které jsou spojeny v jeden komplex. Veškeré nové prostory byly slavnostně otevřeny ve školním roce 1978/1979.

V roce 1982 se škola pustila do stavby vlastní školní tělocvičny, která měla být postavena přibližně 150 m od hlavní budovy školy, na třídě Spojenců, hned u vstupu do parku. Stavba byla dokončena a pro výuku poskytnuta od roku 1986. Ing. arch. Petr Brauner, který podobu školní budovy pro výuku tělocviku navrhoval, vyhrál o rok později s tímto svým návrhem celostátní soutěž Svazu architektů „O nejlepší realizaci roku“. Jeho stavba byla oceněna zvláště pak pro svou funkčnost a účelnost. Na stavbě se podílel Okresní stavební podnik Olomouc, Jednotná zemědělská družstva, například ze Senice na Hané, z Velké

---

⁷⁹OŠANCOVÁ, A. Historie Obchodní akademie v Olomouci 1919-1989. *90 let Obchodní akademie v Olomouci: almanach 2009*. c. d., s. 10-13.

⁸⁰Ředitelé školy. *75 let Obchodní akademie v Olomouci: Jubilejní almanach 1994*. c. d., s. 88.

Bystřice a z Tršic. Náklady na stavbu se pohybovaly kolem 4 949 000 Kčs. Budovu tělocvičny mohla využívat i veřejnost a různé sportovní organizace.⁸¹

Obchodní akademie nabízela během komunistického režimu několik oborů, které poskytovaly vzdělávání v oblasti průmyslové ekonomiky, obchodní ekonomiky, v oblasti nákupu a prodeje, finančnictví, národohospodářské a hospodářské administrativy a evidence. Studována mohla být i všeobecná ekonomika a organizace administrativy. Žáci se učili stenotypistice, těsnopisu a psaní všemi deseti na stroji. Až do roku 1989 byl počet žáků ve škole stanoven státem.⁸²

Období vlády totalitního komunismu bylo pro školy obecně náročné. Centrální státní řízení se neosvědčilo a vedení i zaměstnanci školy byli často vyčerpaní z povinného papírování a administrativy. Ročně se vytyčovaly školní cíle, které byly plněny spíše formálně, než že by reálně zlepšovaly fungování školy. Studenti v 80. letech 20. století začínali být méně a méně nadšení z komunistické ideologie. Ve škole začaly vznikat nové tradice, kdy například maturitní ročníky chystaly pro ostatní studenty divadelní scénky a podobně. Na sestupu bylo i hospodářství a ekonomika města Olomouc i celého státu.⁸³

3.5. ČESKÁ OBCHODNÍ AKADEMIE V OLOMOUCI PO SAMETOVÉ REVOLUCI (1989 – 2000)

K 1. lednu 1989 byl nově zvolen do funkce ředitele školy PhDr. Jan Sobotka, který tak nahradil bývalého ředitele Ing. Oldřicha Měšťáka, který odešel do důchodu. PhDr. Jan Sobotka byl sice zvolen do funkce ředitele školy ještě před sametovou revolucí, přesto byl pedagogickým sborem uznán jako ředitel školy i po revoluci a událostech 17. Listopadu.

Ředitel školy Jan Sobotka vykonával funkci ředitele až do roku 2008.⁸⁴ Po necelých dvaceti letech jej ve funkci vystřídala současná ředitelka Ing. Romana Novotníková, která se tak stala první ženou v roli ředitele školy *Obchodní akademie v Olomouci*.⁸⁵

---

⁸¹OŠANCOVÁ, A. – SEDLÁČKOVÁ, A. – ZAVADILOVÁ, H. Procházka časem: Historie Obchodní akademie v Olomouci. *75 let Obchodní akademie v Olomouci: Jubilejní almanach 1994*. c. d., s. 23-25.

⁸²BUREŠOVÁ, J. Střední a odborné školy. *Dějiny Olomouce: 2. svazek*. c. d., s. 394.

⁸³OŠANCOVÁ, A. – SEDLÁČKOVÁ, A. – ZAVADILOVÁ, H. Procházka časem: Historie Obchodní akademie v Olomouci. *75 let Obchodní akademie v Olomouci: Jubilejní almanach 1994*. c. d., s. 27.

⁸⁴Tamtéž. s. 27.

⁸⁵*O obchodní akademii: historie školy* [online]. Obchodní akademie Olomouc, 2014 [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: <https://www.aoal.cz/>.

Listopadový převrat roku 1989 přinesl do společnosti vlnu demokratizace a svobody. Škola získala opět svůj původní název *Obchodní akademie v Olomouci*. Změny se nevyhnuly ani nové podobě školského zákona (zákon č. 564/1990 Sb.), dle něj musel být ředitel do své funkce jmenován na základě konkurzu. Tato změna způsobila, že v roce 1991 byli všichni ředitelé škol oficiálně odvoláni, aby však nevznikl chaos, svoji funkci nadále vykonávali. Pozici však museli obhájit na základě konkurzního řízení. V červnu 1992 svoji pozici PhDr. Jan Sobotka obhájil.

Od 1. ledna 1991 získala škola na základě nového školního zákona právní subjektivitu, což jí dávalo značnou míru autonomie.⁸⁶

Se změnou režimu učitelé sami spontánně měnili obsah výuky a vyřazovali z ní komunistickou politickou ideologii a propagandu. Maturitní ročníky neměly povinnost maturovat z ruského jazyku, jako bylo zvykem, ale mohly si zvolit jiný cizí jazyk. V pololetí se dokonce neznámkovaly a neuzavíraly předměty občanská nauka a politická ekonomie. V roce 1989 vydalo Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy jedny z prvních pokynů k úpravám školních osnov, které byly režimem pokřiveny, a z výuky byla odstraněna politická ideologie.⁸⁷ Změny osnov upravovaly především občanskou nauku, dějepis a politickou ekonomii. Branná výchova byla ze školních osnov vyjmuta.⁸⁸

Po pádu komunistického režimu byly městu Olomouc vráceny do vlastnictví dvě budovy, které *Obchodní akademie* využívala. Ty však městu historicky patřily a mělo na ně nárok. Šlo o budovu číslo 745 na třídě Spojenců a o budovu číslo 713 ve Vančurově ulici.⁸⁹ Dne 1. ledna 2004 byly obě budovy převedeny do vlastnictví Olomouckého kraje, jakožto zřizovatele školy.⁹⁰

Dne 8. března 1990 byl *Obchodní akademií* sdělen Ministerstvu školství požadavek na změnu délky studia na pětileté. Rozhodl tak pedagogický sbor na mimořádné školní poradě. V dubnu, tedy o měsíc později, se škola již připravovala na otevření prvních ročníku pětileté školy a v září, školního roku 1990/1991 byla pětiletá *Obchodní akademie* opravdu zřízena.⁹¹

---

⁸⁶OŠANCOVÁ, A. – SEDLÁČKOVÁ, A. – ZAVADILOVÁ, H. Procházka časem: Historie Obchodní akademie v Olomouci. *75 let Obchodní akademie v Olomouci: Jubilejní almanach 1994*. c. d., s. 27.

⁸⁷SOBOTKA, J. Se staronovým názvem k modernímu pojetí. *75 let Obchodní akademie v Olomouci: Jubilejní almanach 1994*. c. d., s. 29.

⁸⁸SOBOTKA, J. Obchodní akademie. *90 let Obchodní akademie v Olomouci: almanach 2009*. c. d., s. 17.

⁸⁹SLEZÁKOVÁ, D. – SOBOTKA, J. *Obchodní akademie Olomouc: v letech 1999-2004: Almanach 2014*. Olomouc: Obchodní akademie Olomouc, 2014, s. 5.

⁹⁰Obchodní akademie v datech. *90 let Obchodní akademie v Olomouci: almanach 2009*. c. d., s. 45

⁹¹SOBOTKA, J. Obchodní akademie. *90 let Obchodní akademie v Olomouci: almanach 2009*. c. d., s. 17.

Ve školním roce 1994/1995 *Obchodní akademie* neotevřela první ročník tříleté *Obchodní školy* a první ročník dálkového pomaturitního studia, jelikož zájem žáků o tento typ studia trvale klesal. Se změnou Zákona č. 138/1995 Sb., který nově neumožňoval přijímání uchazečů, kteří nemají dokončenou devítiletou docházku do školy, která se stala povinnou, klesl na akademii celkový počet žáků. Dříve mohli na *Obchodní akademii* nastoupit i šikovní a nadaní absolventi osmé třídy, kterým se tak zkrátilo základní vzdělávání o jeden rok. Tento zákon také zrušil pětiletý typ středoškolského studia. Škola tak změnila dobu studia opět na čtyři roky. Poslední studenti pětileté *Obchodní akademie* maturovali v roce 2000.

V 90. letech 20. století škola prošla několika rekonstrukcemi, např. v létě 1994 byly opraveny interní rozvody. V roce 1995 byla opravena a zprovozněna školní kotelná. O dva roky později pak byla v roce 1997 zrušena na Legionářské ulici školní jídelna. Vlastní školní jídelnu si škola snažila zřídit již na začátku devadesátých let, kdy nebyly projekty dotaženy do konce. Nyní se však se zrušením dosavadní formy stravování stavba školní jídelny uskutečnila. Se stavbou pomohlo město Olomouc a náklady se vyšplhaly na přibližně 1 500 000 Kč. Prostory vznikly ve školní budově ve Vančurově ulici, kdy pro tyto účely byla zastavěna část dvora. Otevření proběhlo v roce 1998. Nová školní jídelna nabízela 88 stravovacích míst a denně zde bylo vydáno kolem 400 až 450 školních obědů.⁹²

Ve školním roce 1999/2000 byla podána Ministerstvu školství žádost o zřízení nového oboru Ekonomické lyceum, které mělo žáky lépe připravit k dalšímu studiu na vysoké škole ekonomického směru, jelikož disponovalo více obory všeobecně vzdělávacího směru. Ministerstvo požadavku vyhovělo a od 1. září 2001 byla otevřena první třída tohoto oboru, do které nastoupilo 30 žáků.

Vedle oboru ekonomické lyceum fungoval druhý obor zvaný obchodní akademie. Ten připravoval studenty více na jejich budoucí povolání a praxi. Výuka byla zaměřená převážně na odborné předměty ekonomického směru.

3.6. ČESKÁ OBCHODNÍ AKADEMIE V 21. STOLETÍ

Od 31. prosince 2003 získalo město Olomouc do vlastnictví suterén hlavní budovy školy, na jehož rozsáhlou investici bylo vynaloženo 1 741 000 Kč. Tuto sumu odsouhlasila Rada města, která počítala s tím, že bude opravena pouze část suterénu. Město se však

---

⁹²SLEZÁKOVÁ, D – SOBOTKA, J. *Obchodní akademie Olomouc: v letech 1999-2004: Almanach 2014*. c. d., s. 4-8.

nakonec rozhodlo opravit jej celý. Finanční investice města se tak vyšplhala na 2 639 000 Kč, tedy o 898 000 Kč více, než bylo Radou města původně plánováno.

Dne 1. ledna 2005 začal platit nový školský Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání.

Ve školním roce 2006/2007 Ministerstvo školství odsouhlasilo platnost 61 programů rámcových vzdělávacích programů (RVP), které upravovaly i obor ekonomické lyceum a obchodní akademie. Škola měla možnost si zpracovat vlastní školní vzdělávací programy (ŠVP) a fungovat podle nich. Ty však musely vycházet z programů rámcových. Své vlastní školní programy zavedla *Obchodní akademie v Olomouci* ve školním roce 2007/2008, neuvedla je však ještě do praxe. To až ve školním roce 2009/2010, jelikož bylo zákonem stanoveno, že tak musí školy učinit nejpozději do 1. září 2009.⁹³

Dne 1. srpna 2008 byla jmenována novou ředitelkou školy Ing. Romana Novotníková. Šlo o první ženu na pozici ředitelky, která na *Obchodní akademii* v Olomouci kdy byla. Jako svého zástupce pověřila RNDr. Igora Kubína.⁹⁴ Ve své funkci jsou oba až doposud.⁹⁵

Ve školním roce 2007/2008 fungovalo na *Obchodní akademii* 20 tříd a čtyři ročníky. Každý z ročníků měl tedy pět tříd. Z toho byly vždy tři třídy oboru *Obchodní akademie* a dvě třídy oboru Ekonomické lyceum. Takový počet tříd však s klesajícím počtem zájemců o studium nešel dlouhodobě udržet. Olomoucký kraj, který byl zřizovatelem *Obchodní akademie*, požadoval snižování počtů nově otevřených tříd.

Celkový počet tříd na škole postupně klesal a ve školním roce 2009/2010 bylo celkem na škole 555 žáků, pro které bylo otevřeno 18 tříd, tedy o dvě méně než ve školním roce 2007/2008.

Ve školním roce 2013/2014 bylo na škole dohromady o pět tříd méně, celkem tedy 15 tříd. Na škole v té době studovalo 430 žáků, což je oproti školnímu roku 2009/2010 o 125 žáků méně. Pro první ročníky byly otevřeny tři třídy, z nich dvě třídy oboru obchodní akademie a jedna třída oboru ekonomické lyceum.⁹⁶

---

⁹³SOBOTKA, J. *Obchodní akademie. 90 let Obchodní akademie v Olomouci: almanach 2009*. c. d., s. 19-20.

⁹⁴Obchodní akademie v datech. *90 let Obchodní akademie v Olomouci: almanach 2009*. c. d., s. 47.

⁹⁵Vítejte na stránkách *Obchodní akademie Olomouc* [online]. Obchodní akademie Olomouc, 2014 [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: <https://www.aoal.cz/>.

⁹⁶SLEZÁKOVÁ, D – SOBOTKA, J. *Obchodní akademie Olomouc: v letech 1999-2004: Almanach 2014*. c. d., s. 3.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce je rozčleněna do tří hlavních kapitol. První z nich se věnuje vzniku a vývoji českého středního školství na Moravě, převážně pak ve městě Olomouc, kde jsem se detailněji zaměřila na samotný vznik českého středního školství a následně na jeho vývoj v daných oblastech. Podávám tak historický, současný a zároveň objektivní pohled na historický vývoj středního vzdělávání v Olomouci. Ve druhé kapitole jsou předkládány informace a fakta o vzniku a vývoji obchodního školství. To je svou povahou specifické a dosud velmi málo zpracované. Zaměřila jsem se na obchodní školství v Olomouci, a to jak české tak německé. Podrobně zde tedy popisuji vývoj obchodního školství na Moravě a v Olomouci. Ve třetí hlavní a nosné kapitole této práce se detailně věnuji dějinám české *Obchodní akademie v Olomouci*. Chronologicky zde popisuji veškeré významné milníky a události školy. Pro ucelenější pohled na tuto instituci přikládám v části „Přílohy“ fotografie školy.

V první kapitole jsem se věnovala oblasti českého středního vzdělávání v Olomouci, kterou datujeme od 19. století. Nastínila jsem problematické vztahy mezi Čechy a Němci. Jelikož byla v té době v Olomouci německých politických reprezentantů většina, byl ní vznik českých středních škol bojkotován. Dále jsem uvedla některé z prvních českých vzdělávacích institucí v Olomouci, ale také některé instituce německé, jejichž fungování a zaměření zpomalovalo v Olomouci proces vzniku stejných škol českých.

V druhé kapitole jsem se zaměřila na české střední obchodní školství na Moravě a v Olomouci. Uvedeny byly vybrané střední obchodní školy, včetně těch, které o svůj vznik usilovaly stejně tak jako i Matice školská o vznik české *Obchodní akademie v Olomouci*. Zmíněn je i historický podtext vzniku obchodních škol a rostoucí nároky na studenty, kteří tyto školy studovali a studují. Na některé obchodní školy jsem se zaměřila detailněji, například na německou *Obchodní akademii v Olomouci*, která přímo ovlivňovala vznik a vývoj české *Obchodní akademie v Olomouci*.

České *Obchodní akademii* byla v mé práci věnována značná pozornost v kapitole třetí. Uvedeny byly události, které předcházely jejímu samotnému vzniku, dále její vznik a fungování za první republiky, za období okupace a Protektorátu Čechy a Morava. Zmíněno je její znovu vzchopení se po druhé světové válce a následné přizpůsobování se totalitnímu komunistickému režimu, který vládl až do roku 1989. Popsáno je i období po sametové revoluci, kdy škola díky novým zákonům získala autonomii a suverenitu. Nastíněno je

i fungování školy v 21. století, ke kterému škola chystá výroční almanach k oslavě 100 let od založení školy. Touto prací bych ráda přispěla k jeho zajímavosti a pestrosti obohacením o historický vývoj školy, který tak bude pedagogickému sboru, žákům i veřejnosti sloužit jako ucelený pohled na dějiny české Obchodní akademie v Olomouci.

V práci jsou často a záměrně zmíněna fakta o Ústřední matici školské v Olomouci, na kterou chci touto bakalářskou prací vzpomenout. Zároveň chci touto prací připomenout její vytrvalou snahu, bez které by české vzdělávací instituce nevznikaly v takovém počtu a s takovou rychlostí. Matice školská v Olomouci se zároveň značně zasadila o vznik dnešní české *Obchodní akademie v Olomouci*, které se v práci věnuji. Dle mého si zaslouží obdiv a uznání za svou přínosnou práci pro město Olomouc.

Doufám, že má práce bude čtivá a zajímavá i pro mladší olomoucké studenty, kteří tak lépe pochopí úsilí, které je k založení a fungování vzdělávacích institucí zapotřebí a budou si o to více vážit svých pedagogů a ředitelů školy. Stejně tak věřím, že moje bakalářská práce umocní respekt pedagogického sboru k české *Obchodní akademii*, která je svým způsobem výjimečná a je v Olomouci považována za jednu z prestižních škol.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

LITERATURA

1. ADÁMEK, Karel. *Poslání Ústřední Matice Školské*. Chotěboř: Karel Adámek, 1895.
2. BARTAČEK, Ivo – TICHÁK, Milan et. al. *Dějiny Olomouce: 2. svazek*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2368-5.
3. BARTOCHA, Rostislav. *Dr. Jan Ošřádal: kulturní a národohospodářský budovatel moravský 1864-1927*. Olomouc: Matice školská v Olomouci, 1937.
4. DRÁŽNÝ, Radovan – KUPKOVÁ, Zuzana – MOŽNÁ, Blanka et. al. *90 let Obchodní akademie v Olomouci: almanach 2009*. Olomouc: Obchodní akademie Olomouc ve spolupráci s nakl. Anag, 2009. ISBN 978-80-254-5775-7.
5. FISCHER, Richard. *České školství a Matice školská v Olomouci: od r. 1872-1918. I. díl*. Olomouc: Fond dr. Jana Ošřádala při Matici školské v Olomouci, 1937.
6. FISCHER, Richard. *České školství a Matice školská v Olomouci: od r. 1872-1918. II. díl*. Olomouc: Fond dr. Jana Ošřádala při Matici školské v Olomouci, 1937.
7. FIALA, Jiří et al. *Univerzita v Olomouci (1573-2009)*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2227-5.
8. HAMPL, Jaroslav. *Alexandr Trusov: Medailon k 95. Výročí narození pedagoga-komunisty, významného pracovníka komunistického hnutí na Olomoucku*. Olomouc: Okresní knihovna v Olomouci, 1987.
9. HANÁKOVÁ, Alena. Z dějin gymnaziálního školství na Moravě a ve Slezsku. Stoletá česká gymnázia. *Pedagogická orientace 2000*. č. 1, s. 88-96. ISSN 1211-4669.
10. INGR, Jaroslav – MOŽNÁ, Blanka – OŠANCOVÁ, Anna et. al. *75 let Obchodní akademie v Olomouci: Jubilejní almanach 1994*. Olomouc: Obchodní akademie Olomouc, 1994. ISBN 80-900042-8-8.
11. JINDRA, Zdeněk – JAKUBEC, Ivan et al. *Hospodářský vzestup českých zemí od poloviny 18. století do konce monarchie*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, naklad. Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-2945-2.
12. *Jubilejní výroční zpráva Matice školské v Olomouci.: 1872-1922*. Olomouc: Matice školská v Olomouci, 1922.
13. KOLÁŘ, Zdeněk et al. *Výkladový slovník z pedagogiky: 583 vybraných hesel*. Praha: Grada Publishing a.s., 2012. ISBN 978-80-247-3710-2.

14. KOPEČEK, Pavel – KRÁKORA, Pavel – NOVOTNÝ, Pavel. et. al. *Osobnosti Olomouckého kraje*. Olomouc: Vlastivědné muzeum v Olomouci, 2016. ISBN 978-80-85037-77-7.
15. KOVAŘÍČEK, Václav. *Stručný nástin vývoje školství v Olomouci*. Olomouc: AUPO, 1988.
16. MICHNA, Pavel – SPÁČIL, Vladimír et. al. *Dějiny Olomouce: I. svazek*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2369-2.
17. MINAŘÍKOVÁ, Heda. Přehled vývoje olomouckého nižšího a středního školství od poloviny 19. století do roku 1960: I. část (1850-1918). *Olomoucký archivní sborník 7, 2009*. Olomouc: Zemský archiv v Opavě - Státní okresní archiv Olomouc, 2009, s. 109-129. ISBN 978-80-86388-74-8.
18. MINAŘÍKOVÁ, Heda. Přehled vývoje olomouckého nižšího a středního školství od poloviny 19. století do roku 1960: II. část (1918-1938). *Olomoucký archivní sborník 8, 2010*. Olomouc: Zemský archiv v Opavě - Státní okresní archiv Olomouc, 2010, s. 81-97. ISBN 978-80-86388-82-3.
19. MINAŘÍKOVÁ, Heda. Přehled vývoje olomouckého nižšího a středního školství od poloviny 19. století do roku 1960: III. část (1939-1945). *Olomoucký archivní sborník 9, 2011*. Olomouc: Zemský archiv v Opavě - Státní okresní archiv Olomouc, 2011, s. 152-163. ISBN 978-80-86388-92-2.
20. SCHULZ, Jindřich – SPÁČIL, Vladimír – TRAPL, Miloš et. al. *Olomouc, malé dějiny města*. Olomouc: Statutární město Olomouc a Univerzita Palackého v Olomouci, 2002. ISBN 80-244-0493-1.
21. SLEZÁKOVÁ, Dana – SOBOTKA, Jan. *Obchodní akademie Olomouc: v letech 1999-2004*. Olomouc: Obchodní akademie Olomouc za spolupráce nakl. Danal, 2004. ISBN 80-85973-23-25.
22. SLEZÁKOVÁ, Dana – SOBOTKA, Jan. *Obchodní akademie Olomouc v letech 2009-2014: Almanach 2014*. Olomouc: Obchodní akademie Olomouc, 2014. ISBN 978-80-260-7219-5.
23. SLEZÁKOVÁ, Dana – SOBOTKA, Jan. *Obchodní akademie Olomouc: v letech 1994-1999*. Olomouc: Obchodní akademie s nakl. Danal, 1999. ISBN 80-859-7371-5.

PRAMENY

1. FABIÁNOVÁ, Petra – KOUDELA, Miroslav. Česká obchodní akademie v Olomouci. *Ročenka Státního okresního archivu v Olomouci* 8(27): 1999. Olomouc: Zemský archiv v Opavě - Státní okresní archiv Olomouc, 1999, s. 24-28. ISSN 0862-2833.
2. FABIÁNOVÁ, Petra. *Česká obchodní akademie Olomouc: (1901) 1919-1949 (1950), M5-21, Inventář*. Olomouc: Zemský archiv v Opavě - Státní okresní archiv Olomouc, 1998.
3. *Fond Česká obchodní akademie Olomouc: M5-21, inv. č. 680, Výstavba budovy české Obchodní akademie, nájemné, hrazení úroků z půjčky* Olomouc: Zemský archiv v Opavě - Státní okresní archiv Olomouc, 1927.
4. *Fond Česká obchodní akademie Olomouc: M5-21, inv. č. 681, Odevzdání učeben německým školám, převzetí správy České obchodní akademie*. Olomouc: Zemský archiv v Opavě - Státní okresní archiv Olomouc, 1939.
5. *Fond Česká obchodní akademie Olomouc: M5-21, inv. č. 693, Založení spolku pro podporu chudých studujících na České obchodní akademii, stanovy spolku*. Olomouc: Zemský archiv v Opavě - Státní okresní archiv Olomouc, 1924.
6. *Fond Česká obchodní akademie Olomouc: M5-21 inv. č. 694, Studijní podpora ukrajinským žákům, prospěch ukrajinských žáků*. Olomouc: Zemský archiv v Opavě - Státní okresní archiv Olomouc, 1925.
7. *Fond Česká obchodní akademie Olomouc: M5-21, inv. č. 706-734, Výroční zprávy*. Olomouc: Zemský archiv v Opavě - Státní okresní archiv Olomouc.
8. *Sborník k 60. výročí Střední ekonomické školy dříve České obchodní akademie v Olomouci: Příspěvek absolventů r. 1923/24*. Olomouc: Zemský archiv v Opavě - Státní okresní archiv Olomouc, 1979.
9. ŠŤASTNÝ, Josef Vladislav. *Věstník Ústřední matice školské: ročník XXXII. 1923*. Praha: František Bělehrádek a Ústřední matice školská, 1923.
10. VOCÁSEK, Josef. *První výroční zpráva Obchodní akademie: v hlavním městě Olomouci, za školní rok 1919-20*. Olomouc: Obchodní akademie Olomouc, 1920.
11. VOCÁSEK, Josef et al. *Druhá výroční zpráva Obchodní akademie: v hlavním městě Olomouci, za školní rok 1920-21*. Olomouc: Obchodní akademie Olomouc, 1921.
12. *Výroční zpráva Obchodní akademie v Olomouci: za školní rok 1939-40*. Olomouc: Obchodní akademie Olomouc, 1940.

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

1. *Historie školy* [online]. Církevní gymnázium Německého řádu, 2016 [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: <https://www.cgnr.cz/index.php/cs/skola/charakteristika-skoly/11-historie-skoly>.
2. *O obchodní akademii: historie školy* [online]. Obchodní akademie Olomouc, 2014 [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: <https://www.oaol.cz/>.
3. *O škole: historie* [online]. Gymnázium Olomouc - Hejčín, 2016 [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: <https://www.gytool.cz/o-skole/historie>.
4. *O škole: historie* [online]. Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola Emanuela Pöttinga a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, 2015 [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: <http://www.epol.cz/o-skole/historie>.
5. *O škole: Historie školy* [online]. Střední průmyslová škola strojnická, 2019 [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: <https://www.spssol.cz/o-skole/historie-skoly/>.
6. *Úvodní stránka* [online]. Gymnázium, Olomouc, Čajkovského 9, 2011 [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: <https://www.gcajkol.cz/web-index.html>.
7. *Vítejte na stránkách Obchodní akademie Olomouc* [online]. Obchodní akademie Olomouc, 2014 [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: <https://www.oaol.cz/>.
8. *Všeobecné informace: historie* [online]. Slovanské gymnázium Olomouc, 2016 [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: <https://www.sgo.cz/o-skole/vseobecne-informace/historie/>.

PŘÍLOHY

SEZNAM PŘÍLOH

1. Přehled názvů a oborů české *Obchodní akademie v Olomouci*
2. Přehled ředitelů školy české *Obchodní akademie v Olomouci*
3. Budova české *Obchodní akademie v Olomouci*
4. Budova české *Obchodní akademie v Olomouci*
5. Budova české *Obchodní akademie v Olomouci*
6. Budova české *Obchodní akademie v Olomouci*
7. Reliéf Jana Ámose Komenského
8. Reliéf boha obchodu Merkura
9. Budova české *Obchodní akademie v Olomouci*
10. Budova české *Obchodní akademie v Olomouci*
11. Část budovy německé *Obchodní akademie v Olomouci*
12. Část budovy německé *Obchodní akademie v Olomouci*
13. Část budovy české *Obchodní akademie v Olomouci*
14. Část budovy české *Obchodní akademie v Olomouci*
15. Tělovýchovná budova
16. Tělovýchovná budova
17. Tělovýchovná budova
18. Schodiště v hlavní budově české *Obchodní akademie v Olomouci*
19. Ředitelé školy
20. Ředitel PhDr. Jan Sobotka
21. Ředitelka Ing. Romana Novotníková

PŘÍLOHA Č. 1

PŘEHLED NÁZVŮ A OBORŮ ČESKÉ OBCHODNÍ AKADEMIE V OLOMOUCI

Časté státní reformy v resortu školství způsobily změny v názvech školy. Pro lepší přehlednost zde uvádím výčet názvů školy a názvů škol, které působily vedle školy. A také uvedu, pro jaké časové období byl daný název platný.

V letech 1919 až 1949 byla škola nazývána *Obchodní akademie* a doba studia byla stanovena na 4 roky. V tomto období vedle *Obchodní akademie* působila v letech 1919 až 1941 *Kupecká škola pokračovací*, kde byla délka denního studia 3 roky. Dále v letech 1926 až 1941 vedle působila *Kupecká škola drogistická*, také tříletá. A v letech 1941 až 1945, tedy ve válečném období, působila *Učňovská škola obchodní*, opět tříletá. *Obchodní škola* byla dvouletá a fungovala v období 1924 až 1949. Nejprve byla pouze chlapecká, dívčí existovala až v Pöttingeu (dnešní *Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická*) a první absolventky ukončily školu v roce 1936.

V letech 1949 až 1953 byl název *Obchodní akademie* změněn na *Vyšší hospodářská škola* pro čtyřleté studium a v období 1949 až 1961 na *Hospodářskou školu* pro dvouleté studium. Ve školním roce 1953/1954 se změnil název pouze na *Hospodářskou školu*, a šlo o společný název pro obě školy, který měl pouze rozšiřující přívlástek o *čtyřletá* či *dvouletá*, podle délky denního studia. *Hospodářská škola (čtyřletá i dvouletá)* procházela v období 50. let změnami. Od doby svého vzniku se dělila na větve a od školního roku 1952/1953 se dělila místo větví na obory. Obory se následně měnily a na konci 50. let se ustálily na oborech financování a národohospodářská evidence a ekonomika obchodu a výkupu.

V období 1961 až 1990 byla škola přejmenována na *Střední ekonomickou školu*, kdy byla jako hlavní obor stanovena všeobecná ekonomika, a to až do roku 1993. Šlo o čtyřletou délku denního studia. Pro dvouletou délku studia byl pro období 1961 až 1982 stanoven název *Ekonomická škola*. V průběhu fungování čtyřleté školy pod názvem *Střední ekonomická škola*, byly v letech 1971 až 1977 přidány obory cizojazyčná korespondence a sekretářská práce. V letech 1982 až 1993 dále přidán obor organizace administrativy. Obor hospodářská administrativa byl studován na dvouleté *Ekonomické škole* až do roku 1982.

V letech 1990 až 2000 byl název jednotně změněn na *Obchodní akademie*, šlo však o pětileté studium a studenti si museli v posledních ročnících vybírat povinně volitelné

předměty. V roce 1995 byl vydán Zákon č. 138/1995 (novela školského zákona), který nahradil pětileté středoškolské studium opět na čtyřleté. Od roku 1995 tak byla změněna délka denního studia na 4 roky, a to od 1. ročníku. Ostatní ročníky dokončily započaté pětileté studium. Tříletý typ studia v období 1990 až 1996 probíhal na *Obchodní škole*.

Název *Obchodní akademie v Olomouci* je od roku 1995 používán až dosud a jde o čtyřleté studium, kdy hlavními dvěma obory jsou obor obchodní akademie a obor ekonomické lyceum.

Název školy	Doba trvání	Délka studia v rocích
<i>Obchodní akademie</i>	1919 – 1949	4
<i>Kupecká škola pokračovací</i>	1919 – 1941	3
<i>Obchodní škola</i>	1924 – 1949	2
<i>Kupecká škola drogistická</i>	1926 – 1941	3
<i>Učňovská škola obchodní</i>	1941 – 1945	3
<i>Vyšší hospodářská škola</i>	1949 – 1953	4
<i>Hospodářská škola</i>	1949 – 1961	2
<i>Hospodářská škola</i>	1949 – 1961	4
<i>Střední ekonomická škola</i>	1961 – 1990	4
<i>Ekonomická škola</i>	1961 – 1982	2
<i>Obchodní akademie</i>	1990 – 2000	5
<i>Obchodní škola</i>	1990 – 1996	3
<i>Obchodní akademie</i>	1995 – dosud	4

Tabulka č. 1 – Přehled názvů české *Obchodní akademie v Olomouci*, délka jejich trvání a doba studia uvedená v rocích (Přehled typů a názvů škol. *90 let Obchodní akademie v Olomouci: almanach 2009*. c.d., s. 49.).

PŘÍLOHA Č. 2

PŘEHLED ŘEDITELŮ ŠKOLY OBCHODNÍ AKADEMIE V OLOMOUCI

Když po dlouholetém úsilí *Maticy školské* vznikla česká *Obchodní akademie* v Olomouci, zvolila si škola za svého ředitele PhDr. Josefa Vocásk (1919-1923). O tři roky později jej nahradil PhDr. František Relich (1923-1939). Ten byl za Protektorátu Čechy a Morava nahrazen Antonínem Jirouškem (1939-1941) a Františkem Kropáčem (1941-1945). Po válce se funkce ředitele chopil za protektorátu nacisty vězněný Adolf Kubíček (1945-1949). Následovala éra vlády totalitního komunismu, kdy byli řediteli JUDr. Theodor Hrdý (1949-1958), Vladislav Fleischmann (1958-1973) a Ing. Oldřich Měšťánek (1973-1989). Sametová revoluce přinesla nový režim a ředitele PhDr. Jana Sobotku (1989-2008). Až v roce 2008 jej nahradila Ing. Romana Novotníková, která je ředitelkou školy i v současnosti.

Ředitel	Funkční období
PhDr. Josef Vocásek	1919 – 1923
PhDr. František Relich	1923 – 1939
Antonín Jiroušek	1939 – 1941
František Kropáč	1941 – 1945
Adolf Kubíček	1945 – 1949
JUDr. Theodor Hrdý	1949 – 1958
Vladislav Fleischmann	1958 – 1973
Ing. Oldřich Měšťánek	1973 – 1989
PhDr. Jan Sobotka	1989 – 2008
Ing. Romana Novotníková	2008 – dosud

Tabulka č. 2 – Přehled ředitelů školy české *Obchodní akademie v Olomouci* a jejich funkční období (Pedagogický sbor. *90 let Obchodní akademie v Olomouci: almanach 2009*. c. d., s. 83.).

PŘÍLOHA Č. 3

Budova české *Obchodní akademie v Olomouci* postavená v letech 1923 – 1924. Fotografie z let 1924 – 1994 (*75 let Obchodní akademie v Olomouci: Jubilejní almanach 1994*. c. d., s. 81.).

PŘÍLOHA Č. 4

Budova české *Obchodní akademie v Olomouci* postavená v letech 1923 – 1924. Fotografie autora bakalářské práce z roku 2019.

PŘÍLOHA Č. 5

Budova české *Obchodní akademie v Olomouci* postavená v letech 1923 – 1924. Fotografie z let 1924 – 2009 (*90 let Obchodní akademie v Olomouci: almanach 2009. c. d., s. 57.*).

PŘÍLOHA Č. 6

Budova české *Obchodní akademie v Olomouci* postavená v letech 1923 – 1924. Fotografie autora bakalářské práce z roku 2019.

PŘÍLOHA Č. 7

Reliéf Jana Ámose Komenského umístěný na boční zdi hlavní školní budovy *Obchodní akademie v Olomouci* od roku 1924. Jde o dílo sochaře Juliuse Pelikána. Fotografie autora bakalářské práce z roku 2019.

PŘÍLOHA Č. 8

Reliéf boha obchodu Merkura umístěný na boční zdi hlavní školní budovy *Obchodní akademie v Olomouci* od roku 1924. Jde o dílo sochaře Juliuse Pelikána. Fotografie autora bakalářské práce z roku 2019.

PŘÍLOHA Č. 9

Budova české *Obchodní akademie v Olomouci* postavená v letech 1923 – 1924. Fotografie k 95. výročí od založení školy z let 2009 – 2014 (SLEZÁKOVÁ, D. – SOBOTKA, J. *Obchodní akademie Olomouc v letech 2009-2014: Almanach 2014*. Olomouc: Obchodní akademie Olomouc, 2014, s. titulní.).

PŘÍLOHA Č. 10

Budova české *Obchodní akademie v Olomouci* nakreslena žákem Pavlem Kašparem ze třídy 4. A ve školním roce 2003/2004 (SLEZÁKOVÁ, D. – SOBOTKA, J. *Obchodní akademie Olomouc: v letech 1999-2004*. c. d., s. 34.).

PŘÍLOHA Č. 11

Část budovy německé *Obchodní akademie v Olomouci*, ve které bylo v roce 1919 zahájeno vyučování české *Obchodní akademie v Olomouci*. Dnešní Kollárovo náměstí v Olomouci. Německá *Obchodní akademie* byla trvale zrušena po 2. světové válce. Fotografie z let 1919. – 1994 (*75 let Obchodní akademie v Olomouci: Jubilejní almanach 1994*. c. d., s. 82.).

PŘÍLOHA Č. 12

Část budovy německé *Obchodní akademie v Olomouci*, ve které bylo v roce 1919 zahájeno vyučování české *Obchodní akademie v Olomouci*. Dnešní Kollárovo náměstí. Německá obchodní akademie byla trvale zrušena po 2. světové válce. Fotografie autora bakalářské práce z roku 2019.

PŘÍLOHA Č. 13

Část budovy české *Obchodní akademie v Olomouci* otevřené v roce 1979 na ulici Vančurova. Fotografie z let 1979 – 1994 (*75 let Obchodní akademie v Olomouci: Jubilejní almanach 1994. c. d., s. 82.*).

PŘÍLOHA Č. 14

Část budovy české *Obchodní akademie v Olomouci* otevřené v roce 1979 na ulici Vančurova. Fotografie autora bakalářské práce z roku 2019.

PŘÍLOHA Č. 15

Tělovýchovná budova z roku 1986. Fotografie z let 1986 – 1994 (*75 let Obchodní akademie v Olomouci: Jubilejní almanach 1994*. c. d., s. 83.).

PŘÍLOHA Č. 16

Tělovýchovná budova zrekonstruovaná v roce 2008. Fotografie z let 2008 – 2019 (*Vítejte na stránkách Obchodní akademie Olomouc* [online]. Obchodní akademie Olomouc, 2014 [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: [https://www.oaol.cz/.](https://www.oaol.cz/)).

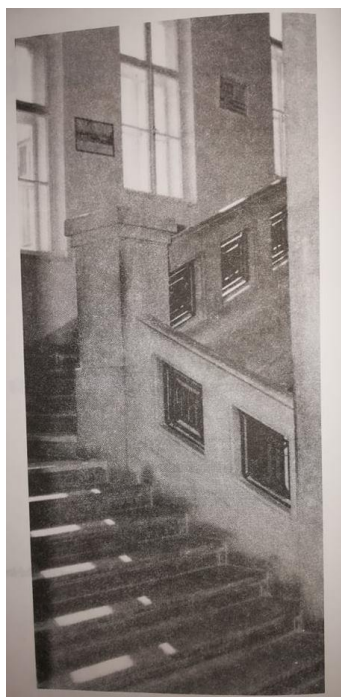
PŘÍLOHA Č. 17

Tělovýchovná budova zrekonstruovaná v roce 2008. Fotografie autora bakalářské práce z roku 2019.

PŘÍLOHA Č. 18

Schodiště v hlavní budově české *Obchodní akademie v Olomouci*. Fotografie z let 1919 – 1994 (*75 let Obchodní akademie v Olomouci: Jubilejní almanach 1994*. c. d., s. 4).

PŘÍLOHA Č. 19

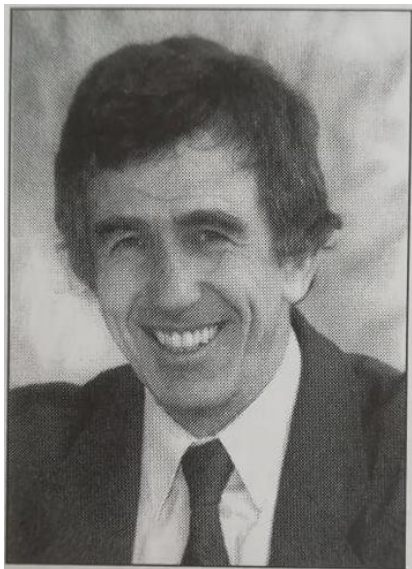
Ředitelé školy PhDr. Josef Vocásek (1919 - 1923), PhDr. František Relich (1923 - 1939), Antonín Jiroušek (1939 - 1941), František Kropáč (1941 - 1945), Adolf Kubíček (1945 - 1949), JUDr. Theodor Hrdý (1949 - 1958), Vladislav Fleischmann (1958 - 1973), Ing. Oldřich Měšťánek (1973 - 1988). Fotografie z let 1919 - 1994 (Ředitelé školy. 75 let Obchodní akademie v Olomouci: Jubilejní almanach 1994. c. d., s. 88.).

PŘÍLOHA Č. 20

Ředitel PhDr. Jan Sobotka (1989 až 2008). Fotografie z let 1989 – 2004 (Úvodní slovo PhDr. Jana Sobotky. SLEZÁKOVÁ, D. – SOBOTKA, J. *Obchodní akademie Olomouc: v letech 1999-2004*. c. d., s. 3).

PŘÍLOHA Č. 21

Ředitelka Ing. Romana Novotníková (2008 až dosud). Fotografie z let 2008 – 2009 (Pedagogický sbor v jubilejním roce 2009. *90 let Obchodní akademie v Olomouci: almanach 2009*. c. d., s. 51.).

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Eva Dostálová
Katedra:	Katedra společenských věd
Vedoucí práce:	PhDr. Pavel Kopeček, Ph.D.
Rok obhajoby:	2019

Název práce:	Historie středního českého školství v Olomouci, se zaměřením na Obchodní akademii v Olomouci
Název v angličtině:	History of Czech high schools in Olomouc, focusing on the Business Academy in Olomouc
Anotace práce:	<p>Bakalářská práce podává ucelený přehled o českém středním vzdělávání v Olomouci. To vznikalo od 19. století. V této práci se zaměřím na české střední obchodní školství v Olomouci. Konkrétně se zaměřuji na českou Obchodní akademii v Olomouci. Ta v tomto roce 2019 oslaví své sté výročí od založení školy. Touto prací hodlám podpořit chystaný almanach ke stému výročí založení školy. Svou prací vzpomínám i na úsilí Matice školské, bez které by česká Obchodní akademie v Olomouci nevznikla. Věřím, že svou prací přispěji k ucelenějšímu pohledu na české střední školství v Olomouci. Zároveň že poskytnu komplexnější pohled na školství obchodní. Chci touto formou podpořit a posílit povědomí o české Obchodní akademii v Olomouci, na kterou coby její absolventka v dobrém vzpomínám.</p>
Klíčová slova:	Olomouc, historie, české školství, dějiny školství, střední školství, obchodní školství, střední škola, obchodní akademie

Anotace v angličtině:	The bachelor thesis gives a comprehensive overview of Czech high education in Olomouc. It originated in 19th century. In this work I will focus on Czech high business education in Olomouc. I specifically focus on the Czech Business Academy in Olomouc. This year 2019 will celebrate its 100th anniversary since the founding of the school. With this work I intend to support the upcoming almanac for the 100th anniversary of the school. My work also remembers the efforts of the School of Education, without which the Czech Business Academy in Olomouc would not have been established in Olomouc. I believe that my work will contribute to a more comprehensive view of Czech high education in Olomouc. At the same time, I will provide a more comprehensive view of business education. In this way, I want to support and strengthen the awareness of the Czech Business Academy in Olomouc, which I remember as a graduate.
Klíčová slova v angličtině:	Olomouc, history, Czech education, history of education, secondary education, business education, secondary school, business academy
Přílohy vázané v práci:	21 příloh
Rozsah práce:	40 stran + 14 stran příloh
Jazyk práce:	Český jazyk